

OSTRAVA METROPOLITAN MAGAZINE

MARTIN FORMÁNEK

**Ostrava je pro mě jasnou volbou
pro osobní i pracovní život**

**Ostrava is the obvious choice for me,
both personally and professionally**

12

32

54

4_ Michal Frydrych: Jsem rád, když má město dynamiku

Michal Frydrych: I like when a city is dynamic

12_ Návrat do svatyně fotbalových legend

A return to Ostrava's legendary temple of football

22_ Martin Formánek – lékař a Ostravák

Martin Formánek – a doctor and a son of Ostrava

28_ Ostrava: město, kde je světová atletika jako doma

Ostrava: a city where world athletics is at home

32_ Do zoo nejen za zábavou, ale i za poznáním

A visit to the zoo – not just fun, but educational too

36_ Ostrava je cílem mnoha investičních příležitostí

Ostrava is a magnet for investment

38_ Talent roku Jan Veselský

Talent of the Year
Jan Veselský

42_ Loutkařský festival Spectaculo Interesse

Festival Spectaculo Interesse

46_ Jak na vizuální identitu vznikajícího koncertního sálu?

Creating a visual identity for Ostrava's new concert hall

50_ Hudební aliance nejen pro Ostravu

A musical alliance for Ostrava and beyond

54_ Ostrava ani po osmi desetiletích nezapomněla

Even after eight decades, Ostrava has not forgotten

58_ Atraktivní formou proti ztrátě dějinné paměti

A fun way to keep historical memory alive

64_ Vila Grossmann

Villa Grossmann

66_ Ostrava venkovská a výletní – místo odpočinku i objevů

A city of surprises – Ostrava's hidden corners

70_ Jak chutná OSTRAVA!!!

How tasty OSTRAVA!!!

OSTRAVA METROPOLITAN MAGAZINE 2026
Vydavatel/Publisher Statutární město Ostrava, Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava, www.ostrava.cz | **Registrační číslo/Reg. No.** MKČRE 1647 | **Redakce/Editors** Petr Broulík, Kateřina Buglová, Petr Havránek, Lukáš Hejlík, Šárka Mokrá, Šárka Nováková, Marek Skřípský, Richard Šíma, Andrea Vojtkovská, tel. +420 599 443 008, redakce@ostrava.cz | **Fotografie/Photographers** Archiv města Ostravy, Zdeněk Bernadt, Adolf Horsinka, Petr Hruběš, Hynek Jahoda, Lukáš Kaboň, Radim Kolibík, Květoslav Kubala, Martin Kusyn, L35 Arquitectos, Magistrát města Ostravy, Marketingová agentura Woxo, Dita Pepe, Roman Polášek, Martin Popelář, Radka Radová, Martin Staroň, Steven Holl Architects, Martin Straka, Martin Špelda, Luděk Šípla, Jiří Zerzoň | **Foto na titulní stránce/Cover photo** Lukáš Kaboň | **Anglický text/Translation** C. Hopkinson | **Design+DTP** IanDerson Consulting | **Tisk/Print** Printo, spol. s r. o.

rozhovor / interview

Jsem rád,
když má město dynamiku
I like when a city is dynamic

Michal Frydrych

obránce a kapitán FC Baník Ostrava
defender and captain FC Baník Ostrava

Žije v Ludgeřovicích, nedaleko Ostravy. S Ostravou je dnes již takřka neodmyslitelně spjat, a to díky svému působení v Baníku. Nedá na ni dopustit, přemýšlí o ní. A to i přesto, že sám je rodákem z dnešního Olomouckého kraje a sedm let svého profesního života strávil v Praze a Krakově. Přese všechno dnes MICHAL FRYDRYCH mluví o Ostravě jako o svém domovu.

He lives in Ludgeřovice, a village not far from Ostrava. And he's inextricably linked with the city thanks to his career as a player for its football club Baník Ostrava. He's a big fan of Ostrava, and he takes a thoughtful interest in the city. Although he's originally from the Olomouc region and he has spent seven years of his professional career playing in Prague and Kraków, today MICHAL FRYDRYCH speaks of Ostrava as his home.

Váš návrat do Baníku se před třemi lety stal sledovanou událostí. Uplynuly od něj už tři roky, jak si svou současnost v Baníku užíváte?

Když v roce 2022 nazrála situace tak, že jsme s Wislou Krakov sestoupili z nejvyšší polské ligy, měl jsem několik možností. Zůstat v Krakově, kde se mi líbilo, ale za podmínek, které jsem jen sotva mohl přijmout. Mohl jsem zůstat v Polsku a využít některou z nabídek jiných klubů Ekstraklasy, ale sílila ve mně touha vrátit se domů do Ostravy, což jsem si po celou dobu kariéry, kdy jsem byl mimo, vlastně stejně přál. Příležitost se naskytla, já ji využil a do Baníku jsem se vrátil.

Baník má za sebou dvě výborné sezóny, v nichž skončil čtvrtý, o rok později dokonce třetí. Je znát, že Ostrava zase žije fotbalem?

Ano, je to citelně znát. Baník zase v Ostravě oživil zájem o fotbal. Je to po těch letech, kdy to bylo s Baníkem špatné, moc dobře. A já jsem šťastný, že u toho můžu být a trochu tomu pomoci.

V té úvodní odpovědi jste použil spojení, které mi zarezonovalo v uších. Domů do Ostravy. Jen připomenu, že pocházíte z Hustopečí nad Bečvou, do Baníku jste přišel, když vám bylo čtrnáct. Pak jste ale s fotbalem procestoval kus světa. Je pro vás Ostrava domovem?

Je. Žiju v Ludgeřovicích a považuju je, a s nimi i Ostravu, za svůj domov. Sem mě to táhlo, tady jsme se rozhodli žít.

When you returned to Baník Ostrava three years ago, it attracted plenty of attention. Three years later, how are you enjoying life at the club?

I was at Wisla Kraków in 2022 when the club was relegated from Poland's top league, and I had several options. I could have stayed in Kraków – I enjoyed living there, but the circumstances at the club were far from acceptable. I could have stayed in Poland and played for a different club, but increasingly I felt I wanted to return home to Ostrava; in fact, throughout my career playing for other clubs, I always wanted to come back to Baník. So when the opportunity presented itself, I took advantage of it, and I ended up returning to Ostrava.

Baník's last two seasons have been very successful, with the club finishing in fourth and then third place in the league. It is noticeable that Ostrava is once again passionate about its football?

Yes, it's very noticeable. Baník has helped revive the city's passion for football. After many years when the club was in a bad situation, it's great news – and I'm delighted that I can be part of it and help the team to achieve success.

When you answered my first question, you used a phase that really caught my ear – “return home to Ostrava”. Originally you're from Hustopeče nad Bečvou,

Když vám bylo čtrnáct, bydlel jste na internátě v Ostravě-Porubě. Jak dlouho jste v Porubě žil a kde všude v Ostravě jste pak ještě bydlel?

Když mi bylo devatenáct, šli jsme s klukama na byt do centra. Bydleli jsme na Sokolské třídě. To byla doba, kdy jsme se už začali starat sami o sebe. Člověk si najednou vařil, pral a učil se základy samostatnosti. Klasická mládenecká léta. Tou dobou už jsem ale začal zapouštět v Ostravě kořeny a někdy tehdy se tohle město začalo měnit v můj domov. Žil jsem tu nepřetržitě od čtrnácti let do pětadvaceti. Domů za rodiči jsem jezdil už jen na návštěvy.

Mám zkušenost, že lidé z Hustopečí nad Bečvou, které leží blízko města Hranice, tíhnou často jako ke své metropoli spíše k Olomouci, než k Ostravě. Vy jste to tak neměl?

Ani ne. V době, kdy jsem Hranice, kde jsem jako kluk asi šest let působil, opouštěl, jsem měl nabídku z Ostravy i z Olomouce. V Olomouci jsem byl dokonce na nějakých testech. Ale nějak jsem to tam prostě necítil. Prostředí mi něčím nevyhovovalo, možná ani lidé tam. Vzpomínám si, že jsme tehdy, když jsem tam byl na zkoušce, hráli nějaký zápas. A kluci z Olomouce, se kterými jsem hrál, mě na hřišti vůbec nebrali. To mě okamžitě utvrdilo v tom, že tam zůstat nechci a že chci jít do Ostravy. Svou roli možná sehrálo i to, že jsme už tehdy měli v Ostravě nějakou rodinu. I když to byli vzdálenější příbuzní, se kterými jsem se tolik nevidal, možná mi to dalo nějaký pocit jistějšího zázemí. A šel jsem do Baníku.

in the Olomouc region, and you first came to Baník at the age of fourteen. Since then, your career has taken you to various places. But do you feel that Ostrava is your home?

Yes, I do. I live in the nearby village of Ludgeřovice, and both the village and the city of Ostrava are my home. I felt I wanted to be here, so this is where we decided to live.

From the age of fourteen, you lived at a dormitory in Ostrava's Poruba district. How long did you live in Poruba, and where else in the city have you lived?

When I was nineteen, a group of us rented an apartment in the city centre, on Sokolská Street. It was a time when we were starting to look after ourselves – suddenly we were cooking, doing the laundry, and learning the basics of how to survive on our own. Classic bachelor years. But by that time, I'd already begun to put down roots in Ostrava, and this city was starting to become my home. I lived here continuously from the age of fourteen to twenty-five, and I only went back to Hustopeče to visit my parents.

In my experience, people from the area around Hranice (where Hustopeče nad Bečvou is) tend to gravitate more towards Olomouc rather than Ostrava. Was that not the case for you?

Not really. I'd been playing for the Hranice club as a boy for around six years when I left, and I had offers from both Ostrava and Olomouc.

Pět let jste strávil jako hráč Slavie v Praze, dva roky jste působil a se svou ženou žil v Krakově. Jaký vztah jste k těmto dvěma městům získal?

Musím říct, že v Krakově se nám moc líbilo a velice těžko se nám odtamtud odcházelo. Líbilo se nám Polsko jako země a Krakov je samozřejmě krásné město. Naše holky ještě nechodily do školy, hodně času jsme trávili všichni spolu, často jsme se všichni procházeli Krakovem. Bydleli jsme kousek od lesa, to se nám fakt těžce opouštělo. Dokonce to bylo tak, že já už jsem hrál zpátky v Baníku, ale ještě jsem tu neměl bydlení. Stavěli jsme dům, ale ten ještě nebyl hotový. Takže žena po nějakou dobu zůstala v Krakově a já se tam za ní vracel.

A Praha?

Já když si někde zvyknu, vždycky se mi to místo těžce opouští. Ani z Prahy jsem neodcházel úplně lehce, ale zároveň jsme nikdy neuvažovali o tom, že bychom tam zůstali natrvalo. Naopak, ještě v době, kdy jsme žili v Praze, jsme koupili pozemek v Ludgeřovicích a plánovali jsme návrat sem. Narodil od toho jsme si život v Polsku docela představit uměli. Dokonce v mé první sezóně v Baníku po návratu, která nebyla dobrá, tam úvahy o tom, že bych se vrátil a žili bychom v Polsku, byly. Ale místo na hřišti jsem si vybojoval a všechno se to uklidnilo.

Pět let jste vyrůstal v Porubě. Jaké na ni máte vzpomínky?

Mám ji taky moc rád. Zažili jsme tam tehdy spoustu různých příběhů. Byla to studentská doba, takže se mi vybaví třeba porubský Majáles. A některé kluby, do kterých jsme tehdy rádi chodili. Třeba Vrtule. Byly to fajn časy a kluci, kteří taky prošli porubským intrem, na ně rádi vzpomínají. Jasně že jsme tam prožili leccos a ne všechny příhody by se asi daly vyprávět, ale brali jsme to jako takovou školu do života. I když je pravda, že byli kluci, kteří tu volnost tehdy nedokázali úplně ukočrovat. A dostali se do problémů. Ale kluci, kteří věděli a uvědomovali si, proč v Ostravě jsou, že chtějí hrát za Baník, to zvládli a vyšli z toho období silnější.

Byla o tom už několikrát řeč. Postavil jste dům v Ludgeřovicích, a tam teď se svou rodinou žijete. Brali vás tam místní lidé za náplavu?

Jasně že ano. Všude, kde žijí nějakí starousedlíci, jste pro ně náplava, když se tam přistěhujete. Ale když si pak najdete lidi kolem sebe, navázete první vztahy, časem zapadnete. Pocházím z vesnice, takže mít nějaký svůj dům pro mě byla vždy priorita. A na život na venkově si o to rychleji zvykám. Mám rád svůj prostor a svůj klid. A jsme takoví, že rádi často chodíme na procházky. K lesu, rybníku, do přírody. Podle toho jsme taky hledali místo, kde se chceme usadit. A zároveň, aby to bylo blízko do centra Ostravy. Pořád hrají v Ostravě fotbal, žena učí ve školce v centru, děti chodí do školy, takže Ludgeřovice byly asi nejstrategičtějším místem.

I actually went to Olomouc for a trial, but somehow I just didn't feel it was right for me. Something about the environment didn't suit me, and maybe even the people there too. I remember playing in a match as part of my trial there, and the lads from Olomouc who were on my team didn't accept me as a teammate at all. That immediately confirmed my feeling that I didn't want to stay there, and that I wanted to go to Ostrava instead. We also had some family in Ostrava at the time, and that may have played a role. Although they were distant relatives and I didn't see them very often, maybe it gave me a sense of security. So I went to Baník.

You spent five years playing for Slavia Prague, and for two years you played in Kraków, where you lived with your wife. What connection did you develop with those two cities?

I must say that we both enjoyed living in Kraków, and it was very hard for us to leave. We liked Poland as a country, and of course Kraków is a beautiful city. Our daughters weren't in school yet, and we spent a lot of time together; we often used to walk around Kraków together. We lived near to a forest, and that was really hard to leave behind. In fact, when I first returned to Baník we didn't have anywhere to live here – we were having a house built, but it wasn't finished yet. So my wife stayed in Kraków, and I commuted between there and Ostrava.

And Prague?

Whenever I get used to a place, I always find it hard to leave. Prague was no exception – but at the same time, we never considered settling there permanently. On the contrary, while we were still living in Prague we bought land in Ludgeřovice and planned to build our home there. But on the other hand, I think we probably could have imagined living in Poland. In fact, during my first season back at Baník – which was not a successful one for me – we actually considered relocating to Poland. But eventually I established myself as a regular in the team, and everything calmed down.

While you were growing up, you lived in Poruba for five years. What memories do you have from there?

I like Poruba a lot. We had a lot of great experiences there. It was my student years, so I remember the Majáles student festival in Poruba, as well as some of the clubs we used to go like, like the Propeller (Vrtule). They were good times, and the lads who lived at the dormitory in Poruba remember them fondly. Of course we had all kinds of different experiences, and not all the stories can be told, but we saw it as a kind of school for life. It's true that there were some lads who couldn't quite handle the freedom, and they got into trouble. But the guys who realized and understood why they were in Ostrava – because they wanted to play for Baník – coped with it and came out of that period stronger.

Ludgeřovice mají svou krásnou dominantu, a tou je tamní kostel. Každý, kdo jede z centra do Hlučína, kolem něj projíždí a aspoň krátkou pozornost mu věnuje. Už jste ho navštívil?

Ještě ne. Taky patřím mezi ty, kteří projíždějí kolem a dívají se na něj. Ale ještě jsme se tam nezastavili. Vidím ten kostel i ze zahrady. Je krásný. K chození do kostela jsem nikdy vedený nebyl. Na druhou stranu jsem do něj občas s babičkou chodil. Ale určitě se tam někdy zastavím a prohlédnu si ho i zevnitř.

Už si dokážete obstarat opravy domu sám? A co práce na zahradě? Baví vás?

Vyrostl jsem na vesnici a nějaký základ mám. Ale tím, že člověk hrál fotbal a byl každý víkend z domu, k tomu domáckému řemeslu tolik nepřičichnul. Na druhou stranu jsem strávil hodně času při stavbě našeho domu v Ludgeřovicích, a u toho jsem spoustu věcí odkoukal. Také se snažím učit. Takže teď to bude hodně o tom, abych věci, které bude zapotřebí udělat, zkoušel sám. Ovšem poradit od ostatních si samozřejmě nechám.

Sekáte na zahrádce trávu? Jak často?

Záleží na období. Když je léto, tak jednou týdně. Zatím používám traktůrek. Máme teprve připravený návrh na konečnou podobu zahrady, ta ještě není úplně hotová. Až bude, možná koupíme samejezdící sekačku.

Natíráte plot?

K tomu jsem zatím nedospěl. Ale taky mě to jednou čeká.

Kam se v Ostravě rád vracíte?

Do centra, samozřejmě. Mám svůj ranní rituál, chodím do kavárny U Černého stromu. Cestou na Bazaly si tam dám kapučíno, někdy i snídani. Mám rád i Komenského sady, hodně jsem tam toho naběhal. V každé věkové kategorii a snad v každém přípravném období. V posledních letech se moc zlepšilo prostředí náplavky u řeky Ostravice. Tam chodím také rád. A krásným místem jsou i Bazaly. Nejen kvůli Baníku. Je to místo, ze kterého je krásně vidět na celou Ostravu.

Když je řeč o Bazalech, už si představujete, jak bude vypadat nový stadion?

V Baníku už s nějakou pauzou, kdy jsem byl mimo, působím dlouho. A za tu dobu už jsem viděl řadu návrhů, jak bude stadion vypadat. A slyšel o několika místech, kde by měl stát. Ale teď mám pocit, že to směřuje k cíli a na vítěznou vizualizaci se moc těším, to se přiznám. Trošku mě mrzí, že není tak jisté, že se to do doby, než skončím s kariérou, stihne postavit. Ale uvidíme, třeba si tam někdy zahrāju. V každém případě se na to těším, myslím, že se z toho stane velká dominanta Ostravy. A je to dobře. V ostatních větších městech se pořád něco staví, Ostravě by to taky prospělo. Jsem rád, že nových projektů se nyní v Ostravě realizuje více. Ať už se jedná o nový koncertní sál, Černou kostku, rezidenční objekt u Stodolní ulice, a možná bude mít Ostrava i svůj mrakodrap. Město to určitě posune.

We've already mentioned that you had a house built in Ludgeřovice, where you now live with your family. Did the locals consider you an outsider?

Of course! Wherever there are long-time residents, you're always an outsider when you first move there. But then you get to know people and they get to know you, and eventually you fit in. I originally come from a village, so having my own house has always been a priority for me. And it's helped me get used to life in the countryside more quickly. I like having my own space, my peace and quiet. And we're the type of people who enjoy going for walks – in the forest, around the ponds, in nature. That's what we were looking for when we were choosing a place to settle down – and we also wanted it to be close to Ostrava. I still play my football in Ostrava, my wife teaches at a preschool in the city centre, and our children go to school here, so Ludgeřovice was probably the best strategic location for us.

Ludgeřovice has its own landmark – the church. Whenever you travel between Ostrava and Hlučín, you pass the church and pay at least a little attention to it. Have you visited the church yet?

Not yet. I'm one of those people who pass it and look at it, but we haven't actually visited it yet. We can see the church from our garden, and it's beautiful. Going to church wasn't really a part of my upbringing, though I used to go sometimes with my grandmother. But I'll certainly visit it one day and have a look at the interior.

Can you already do home repairs yourself? And what about gardening – do you enjoy it?

I grew up in a village, so I have some basic skills. But because I played football and was away from home every weekend, I didn't spend much time doing those home repair jobs. On the other hand, I was closely involved in building our house in Ludgeřovice, so I picked up a lot of things along the way – and I'm keen to learn. So now, if something needs doing, I'll often try to do it myself. But of course I'll take advice from others.

Do you cut the grass in your garden? How often?

It depends on the season. In the summer, I cut it once a week. At the moment I use a ride-on lawnmower. The garden isn't finished yet – we're still in the process of designing it. When it's all done, we might buy a self-propelled mower.

Do you paint the fence?

I haven't got around to that yet. But I'll have to do it eventually.

Where do you enjoy going in Ostrava?

To the city centre, of course. I have a morning ritual – I go to the Black Tree café (U Černého stromu) on the way to training sessions at Bazaly, and I enjoy a cappuccino and sometimes breakfast there. I also like the park near the New City Hall (Komenského sady), where I've done a lot of running as part of pre-season training in all age groups. The waterfront area along the Ostravice River has improved hugely in recent years, and I like spending time there. And Baník's training complex and former stadium at Bazaly is a beautiful place – not only because of the club, but also because it gives panoramic views of the entire city.

Jste fanouškem nových stavebních projektů ve městech?

Jsem, samozřejmě pokud dávají smysl. A také pokud mají podporu lidí, kteří bydlí v okolí. Zastáncem bezmyšlenkovitých zásahů do lokalit, kde bydlí lidé, nejsem. Ale pokud mají takové projekty smysl pohledem všech stran, tak jsem jejich fanouškem. Město se rozvíjet musí, mám rád, když má nějakou dynamiku. A bylo by fajn, kdyby v něm i po naší generaci zůstala hezká architektura. Občas nad tím totiž přemýšlím. Nad tím, že starší generace nám po sobě nechaly spoustu krásných staveb. Měli bychom něco po sobě zanechat i my.

Vraťme se nicméně ještě k plánované stavbě Bazalů. Jak se vám líbil ilustrační model, který se v médiích v souvislosti s informacemi o výstavbě Nových Bazalů objevil?

Líbil se mi moc, ale bylo mi jasné, že to je spíš nějaká ilustrační podoba, že ta skutečná se bude ještě vybírat a schvalovat, že půjde třeba i o to, kolik to nakonec bude stát. Jsem na ten výsledek moc zvědavý. Jestli to bude designově hodně zajímavé, nebo jestli zase zvítězí snaha co nejvíce ušetřit. Uvidíme. Bylo by fajn mít krásnou novou dominantu. Stadion s dalšími místy, kde se mohou lidé potkávat, a který by vlastně propojil centrum s Bazaly a přilákal zpět do centra opět více lidí. To bych také ocenil. Já si ještě pamatuju dobu, kdy bylo centrum města přece jen o něco živější než nyní.

(rozhovor probíhal ještě před zveřejněním vítězného návrhu - - pozn. red.)

Autor /
Richard Šíma
někdejší sportovní reportér, publicista, novinář

Speaking about Bazaly, can you already imagine what Baník’s planned new stadium there will look like?

I’ve spent much of my career playing for Baník, though there was an interval when I played elsewhere. During that time I’ve seen several proposed designs for a new stadium, and I’ve heard about several proposed locations. But now I feel we’re finally on course to achieve that goal, and I must admit I’m looking forward to seeing the winning design from the architectural competition. It’s a shame that it probably won’t be built before I finish my career – but we’ll see, I might play there one day. In any case I’m looking forward to it, and I think it will be one of Ostrava’s major landmarks. That’s a good thing – something is always being built in other large cities, and Ostrava could do with more new buildings. I’m pleased that there are several new construction projects in the city, whether at Stodolní Street or the future concert hall, and maybe a skyscraper too. It will push Ostrava forward.

So you’re a fan of new construction projects in cities?

I am – if they make sense, of course. And if they have the support of the people who live nearby. I’m not a fan of thoughtless interference in areas where people live. But if such projects make sense for everybody involved, then I’m in favour of them. A city has to keep developing – I like when a city is dynamic. And it would be good if our generation could leave a legacy of nice places. I sometimes think about that – the fact that previous generations have left us so many beautiful buildings. We too should leave that kind of legacy for the next generations.

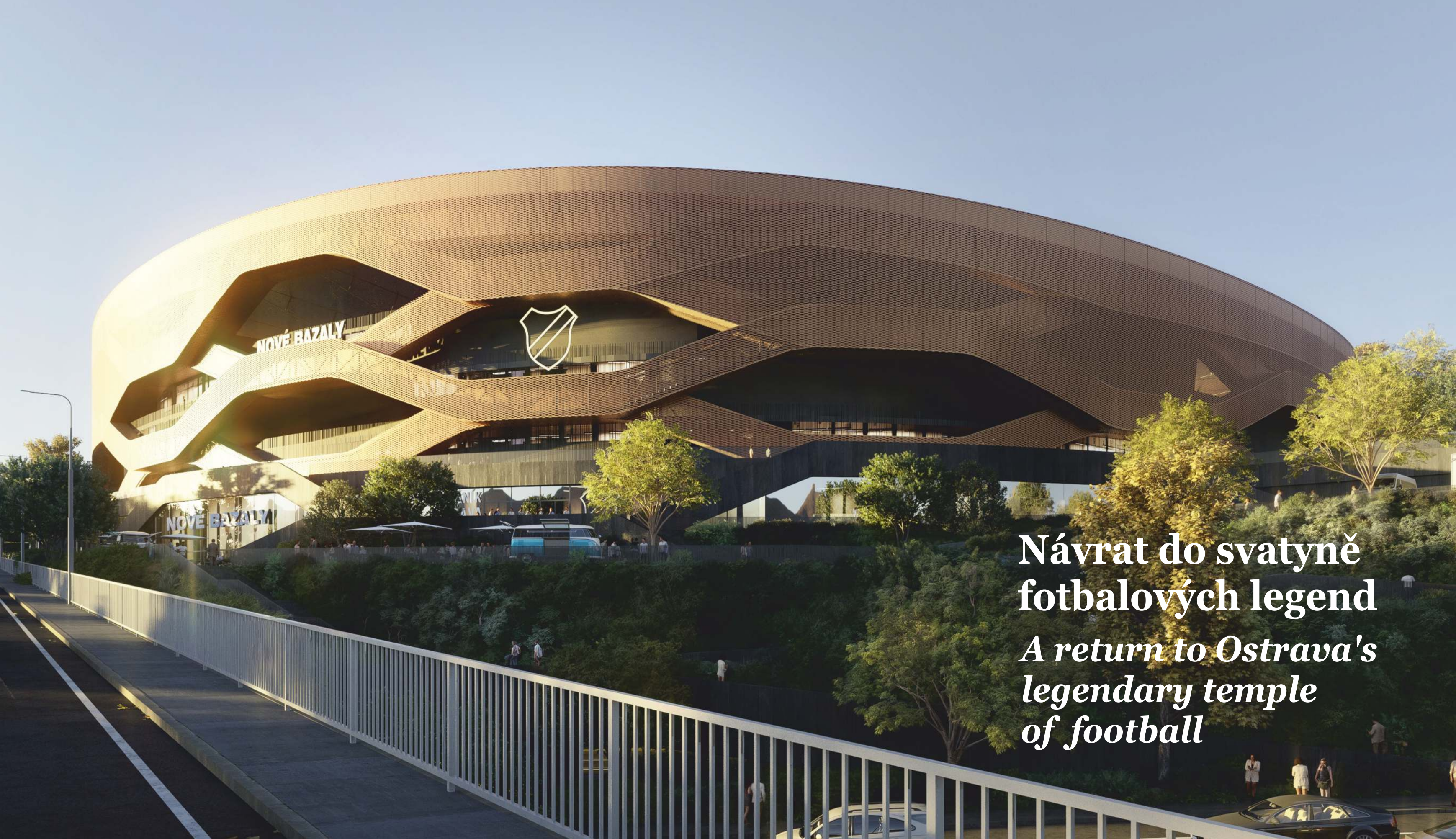
Let’s return to the plans for the new Bazaly stadium. How did you like the artist’s impression that appeared in the media to illustrate the project?

I liked it a lot, but it was obvious to me that it was a kind of illustrative model. The actual design will still have to be selected and approved, and the eventual cost will also be an important factor. I’m very curious to see the result – whether it will be a really interesting design, or whether there will be an effort to minimize the cost. We’ll see. It would be great for Ostrava to have a new landmark. A stadium including various places where people can meet, somewhere that will help connect Bazaly with the city centre and attract more people into the centre. That’s something I’d appreciate too. I can still remember a time when most of Ostrava’s shops were in the city centre, which was much livelier than it is nowadays; if you walk through the centre at nine o’clock in the evening, it’s completely empty. I’d like to see that change.

(the interview took place before the winning proposal was published — Ed.)

Author /
Richard Šíma
former sports reporter, feature-writer, journalist

Návrat do svatyně
fotbalových legend
*A return to Ostrava's
legendary temple
of football*

V České republice bychom nenašli mnoho fotbalových klubů, spojených s městskou identitou natolik silně jako Baník Ostrava. Jedním dechem pak musíme dodat, že neexistuje místo, které by k více než stoletému příběhu Baníku patřilo více než Bazaly. Přestože nebyly prvním, ba ani druhým, fotbalovým stadionem, na němž slezský klub sváděl své fotbalové mače, jsou s ním spojeny jeho největší úspěchy a pro mnoho hráčů i fanoušků tak Bazaly zůstávají ikonou.

Not many Czech football clubs are such a key part of their city's identity as Baník Ostrava, founded more than a century ago. And no place is more important to the club's identity than its iconic former stadium – Bazaly. Although Bazaly was not Baník's first (or even its second) home, it was the scene of the club's greatest historical successes, and it holds a truly iconic status for many fans and players.

Baník hrál na Bazalech v rozmezí let 1959–2015. Poté, co tady začátkem června odehrál poslední zápas proti Dukle Praha (1:1), jej čekalo stěhování na Městský stadion v Ostravě-Vítkovicích, který se mu stal až do dnešních dní novým domovem. Vzpomínky na starou slávu Bazalů, stejně jako tradiční přesvědčení, že „Baník patří na Slezskou“ však nikdy nezmizely. A kde je vůle, tam bývá také cesta.

V únoru 2024 zadalo statutární město Ostrava ke zpracování ověřovací studii, která si kladla otázku, zda je možné vrátit ikonický ostravský klub na Bazaly a zároveň zde vytvořit špičkový stadion, splňující veškeré podmínky pro konání zápasů a turnajů té nejvyšší mezinárodní úrovně. Takový stadion, jenž by zároveň plnil charakter další z výrazných architektonických dominant města, komunitního místa setkávání a zároveň turistické atraktivity. Kladné stanovisko v létě téhož roku, které ze studie vyplynulo, vzbudilo nadšení a vlnu pozornosti nejen v Ostravě. Zrodil se projekt s názvem Nové Bazaly.

Vyhlášení architektonické soutěže ze strany ostravského magistrátu už nestálo nic v cestě. Došlo k němu ještě před koncem roku 2024. Zájem architektonických studií byl více než značný. Zájem navrhnout podobu Nových Bazalů projevil celkem 34 ateliérů, které do konce ledna 2025 podaly přihlášky. Nechyběla mezi nimi renomovaná architektonická studia z domova i zahraničí, a to dokonce napříč několika kontinenty. Žádosti posuzovala mezinárodní porota, v čele se známou irskou architektkou Valerieí Mulvinovou, která zahrnovala velká jména současné architektury, jakými jsou Derek Wilson, András Borbély, Martin Bělkovský, Martin Tycar nebo Tomáš Vymetálek. Vedle nich porotu tvořili taktéž odborníci z mnoha dalších souvisejících oborů, stejně jako zástupci statutárního města Ostravy a samotného klubu FC Baník Ostrava.

Na základě doporučení poroty se rada města rozhodla oslovit celkem 10 vybraných studií a požádat je o dodání prvních návrhů ke dni 29. 5. 2025. Devět z oslovených tak v termínu učinilo. Krátce předtím podepsali ostravský primátor Jan Dohnal, předseda představenstva FC Baník Ostrava Václav Brabec, zástupci Fotbalové asociace České republiky (FAČR), spolku Akademie FC Baník Ostrava a společnosti Vítkovice Aréna společně „Memorandum pro výstavbu fotbalového stadionu Nové Bazaly“.

Bazaly was Baník Ostrava's home stadium from 1959 to 2015. After the last game there (a 1:1 draw against Dukla Prague), the club relocated to the City Stadium in Vítkovice, where the team still plays today. But memories of Baník's glory days at Bazaly have never faded, and fans still nurture the traditional belief that “Baník belongs in Silesia”. (Bazaly is on the right bank of the Ostravice River, in the historical province of Silesia, rather than in Moravia where most of the city lies.) And where there is a will, there is a way.

In February 2024, the City of Ostrava commissioned a feasibility study to assess whether it would be possible for Baník to return to its traditional home at Bazaly and to build a state-of-the-art stadium meeting all the requirements for hosting top-class international matches and tournaments. A stadium that would become an iconic Ostrava landmark, a community meeting-place, and a tourist attraction in its own right. The study, completed in the summer of 2024, concluded that this vision is indeed feasible – sparking a wave of enthusiasm in Ostrava and attracting attention far beyond the city's boundaries. The “New Bazaly” project was born.

Once the study was complete, nothing prevented the City of Ostrava from announcing an architectural competition to decide on a design for the new stadium. The competition was announced before the end of the year, and it attracted intense interest among architectural studios. By the deadline at the end of January 2025, 34 studios had submitted applications to the competition, including some prestigious names from the Czech Republic as well as other countries in Europe and beyond. The applications were evaluated by an international jury headed by the renowned Irish architect Valerie Mulvin and including some leading names on the contemporary architectural scene, such as Derek Wilson, András Borbély, Martin Bělkovský, Martin Tycar and Tomáš Vymetálek. The jury also featured experts in various other relevant fields, as well as representatives of the City of Ostrava and the football club itself.

Based on the jury's recommendation, the City Council decided to approach ten selected architectural studios, asking them to submit their first designs by 29 May 2025. Nine of the studios met this deadline. Shortly before this, a memorandum on the construction

Porota se nad projektem Nových Bazalů znovu sešla v půli června 2025, aby na základě architektonických návrhů znovu zúžila počet uchazečů. Do druhé fáze soutěže postoupili čtyři kandidáti, vyzvaní radou města k předložení svých dopracovaných a precizovaných návrhů. Na sklonku října porota opětovně zasedla, stanovila pořadí návrhů a určila ten, který považuje za nejlepší. Rada města poté rozhodla, že právě ten je absolutním vítězem soutěže.

Nový fotbalový svatostánek tak vznikne podle návrhu urbanistického, architektonického a designového studia L35 Arquitectos. Jedná se o španělský ateliér se zastoupením v Barceloně, Madridu, Paříži, Miláně, Miami, Mexiku, Bogotě, Santiagu, Istanbulu a Abú Dhabí. Po celém světě již zrealizoval řadu vysoce zdařilých projektů od vlakového nádraží, obchodních center, revitalizace městských čtvrtí až po sportovní stadiony. Z konkrétních staveb uvedme například Stadion Simona Bolívara v bolívijském La Pazu, Río 55 Madrid Business Park ve španělské metropoli, ve které se studio zásadně podílelo také na nové podobě rekonstruovaného Estadio Santiago Bernabéu, domácího stadionu slavného Realu Madrid, nebo unikátní společenský klub VYE v egyptské Káhiře.

Stadion Nové Bazaly bude sportovním stánkem vrcholné úrovně z pohledu mezinárodních měřítek. Pojme až 20 500 diváků.

of the “New Bazaly” football stadium had been signed by Ostrava's Mayor Jan Dohnal, the Chairman of Baník Ostrava Football Club Václav Brabec, representatives of the Czech Football Association, the Baník Ostrava Academy, and the Vítkovice Aréna sports management company.

The jury met again in mid-June 2025 to evaluate the designs and draw up a shortlist of potential winners. Four candidates went through to the second stage of the competition, and the City Council asked them to submit more detailed proposals. In late October, the jury re-convened to rank the designs and select the final competition winner. The City Council approved the jury's recommendation.

The stadium will be built to the winning design submitted by L35 Arquitectos – a Spanish architectural, urban planning and design studio with offices in Barcelona, Madrid, Paris, Milan, Miami, Mexico City, Bogotá, Santiago, Istanbul and Abu Dhabi. The studio has won widespread acclaim for the excellence of its projects all over the world, including railway stations, shopping centres, revitalization projects for urban districts, and sports stadiums. Among its best-known designs are for the Simón Bolívar Stadium in the Bolivian capital La Paz, Estadio Santiago Bernabéu and the Río 55 Business Park in Madrid, or the unique VYE Clubhouse in Cairo.

Své komfortní zázemí v jeho areálu budou mít nadále Regionální akademie FAČR pro Moravskoslezský kraj a tréninkové centrum Baníku Ostrava. Stadion bude certifikován dle standardu BREEAM, tedy standardu nejlepších postupů v oblasti navrhování budov s důrazem na trvalou udržitelnost výstavby. Při jeho stavbě dojde k praktickému využití nejnovějších technologií a poznatků z oblasti energetické účinnosti.

Nové Bazaly fanouškům nabídnou nejen sportovní zážitky strávené v pohodlí na odpovídající úrovni, nýbrž také celou řadu služeb. Návštěvníci se mohou těšit na kavárny, restaurace či obchody. Další z příjemných bonusů bude představovat sportovní muzeum nebo možnost nejrůznějších exkurzí. Městská architektonická dominanta s výbornou dostupností tak bude mít co nejširší využití. Samotné stavební práce by v ideálním případě mohly začít v roce 2029, přičemž si vyžádají zhruba 2,5 miliardy korun.

Průběžně aktualizované dění okolo projektu Nové Bazaly, včetně mnoha zajímavostí z historie, najdete na webu www.novebazaly.ostrava.cz.

Autor /
Marek Skřipský
redaktor Magistrátu města Ostravy, spisovatel

The new stadium will be a top-class sporting venue that will meet the highest international standards. It will have a seating capacity of around 20,500, as well as state-of-the-art facilities for the Czech Football Association's regional academy and the Baník Ostrava training centre. The stadium will also hold BREEAM certification – a globally recognized hallmark of best practice in building design with regard to overall sustainability. The project will incorporate state-of-the-art technologies to maximize energy efficiency.

Besides offering fans the chance to enjoy unforgettable sporting experiences in comfort and style, New Bazaly will also provide a range of additional services. With cafés, eateries, shops, a sports-themed museum, and guided tours – all easily accessible in the heart of Ostrava – this stunning new landmark will be a truly multifunctional facility. If everything goes to plan, construction could begin in 2029, with a total estimated cost of around 2.5 billion CZK.

Visit the New Bazaly website at www.novebazaly.ostrava.cz for the latest updates on the project as well as some fascinating facts about the stadium's history.

Author /
Marek Skřipský
editor at Ostrava City Authority, writer

Martin Formánek

Lékař a Ostravák

A doctor and a son of Ostrava

Aktuálně nejmladší docent v oboru otorinolaryngologie v ČR, Martin Formánek, je od roku 2023 primářem oddělení ORL a chirurgie hlavy a krku Městské nemocnice Ostrava. Pedagogicky a vědecky působí na univerzitách v Ostravě a Brně. Je autorem několika knih a četných zahraničních publikací. Rodná Ostrava je pro něj jasnou volbou pro osobní i pracovní život.

Martin Formánek is currently the youngest associate professor of otorhinolaryngology (ear, nose and throat surgery) in the Czech Republic. Since 2023 he has been the head of the ENT, Head and Neck Surgery Department at Ostrava City Hospital. He teaches and researches at universities in Ostrava and Brno. He has authored several books and has numerous international journal articles to his name. Born in Ostrava, he considers the city to be an obvious choice for his life and work.

Jaké to je stát se nejmladším docentem v České republice v oboru ORL?

Je to samozřejmě příjemné. Jedná se o ocenění intenzivní a dlouhodobé týmové práce mé i mých kolegů. A mě jako ostravského patriota navíc těší, že to bylo možné dokázat i mimo hlavní vědecká města a fakulty s rozsáhlým vědeckým zázemím.

Co rozhodlo o tom, že jste této mety dosáhl tak brzy?

Aby bylo něco takového možné, musí se potkat více faktorů. Musíte mít štěstí na kolegy, kteří se společně s vámi starají o pacienty, kolegy, kteří vás do vědy uvedou a ze začátku ukazují správnou cestu, kolegy, kteří se nadchnou pro vaše nápady. Taký je nezbytně nutné, aby vás tato část medicíny bavila. Bez toho nejste schopni vymýšlet nové nápady a věnovat jim patřičný čas, aby mohly být realizovány a publikovány na celosvětové úrovni. Výuka i věda je běh na dlouhou trať. Nic z toho by samozřejmě nebylo možné bez chápající a podporující rodiny.

O čem je vaše habilitační práce? Rozuměli bychom jí alespoň trochu i my laici?

Záběr našeho výzkumu je široký a věnuje se prakticky celé šíři otorinolaryngologie. Snažíme se, aby byl zaměřen na klinické problémy a co nejdříve pomohl zlepšit péči o pacienty. Samotná habilitační práce pak shrnuje jen úzkou část tohoto výzkumu, a to přednádorová a nádorová onemocněním hrtanu. Věnuje se tedy převážně onkologické a onkochirurgické problematice této oblasti. Snažil jsem se, aby byla pojata prakticky a věřím, že je „stravitelná“ i pro širokou veřejnost.

Když se vrátíme více do minulosti, chtěl jste být odjakživa lékařem?

To, že jsem se stal lékařem, je do jisté míry dílem náhody a mých rodičů. Medicína mě na střední škole nelákala, poohlížel jsem se spíše jinými směry. Rodiče mě nakonec ale přesvědčili, že je to obor, ve kterém je možné si následně vybrat z celé řady možností a že je to něco, co by pro mě mohlo být správnou volbou. V prvních letech studia tomu tak vždy nebylo, ale dnes jsem jim za to vděčný.

Co vás následně přivedlo k oboru otorinolaryngologie? Zkráceně ORL – ušní, nosní, krční – není tento výčet zjednodušený?

V průběhu studia se samozřejmě mé preference různě měnily. Na závěr jsem si vybíral z několika chirurgických oborů a vyhrálo právě ORL. Nadchla mě pro svou obrovskou pestrost – jsme si sami svými diagnostiky, používáme množství přístrojů: endoskopů, mikroskopů, přístrojů k vyšetření a kompenzaci sluchu, laserů apod. ORL obtíže se v různé míře závažnosti týkají obrovského množství pacientů. Léčíme dospělé i děti. Věnujeme se mnoha smyslům. Neustále přibývá také onkologických onemocnění v naší oblasti. Hlavním důvodem ale bylo, že rovněž v rámci chirurgie je náš obor extrémně rozmanitý. Každý si zde může najít to své. V nemocnici i mimo ni. Prakticky každá nová medicínská technologie se nás úzce dotýká a posouvá obor dále. Jsme schopni navracet sluch,

What’s it like becoming the youngest associate professor of ENT surgery in the Czech Republic?

Of course it's nice. It's a recognition of the close teamwork that my colleagues and I have been involved in for many years. And as an Ostrava patriot, I'm delighted that it's been possible to achieve my associate professorship in a city that is not one of the traditional, long-established centres of medical research.

What helped you to reach this milestone so early in your career?

For something like this to be possible, several factors have to come together. You need to be lucky enough to have colleagues who help you care for your patients; colleagues who introduce you to the world of scientific research and show you the right path to follow; and colleagues who welcome your ideas with enthusiasm. It's also essential that you enjoy this aspect of medicine. If you don't, you won't be able to come up with new ideas and devote enough time to them so that they will be published and implemented on a global level. Teaching and research are a long journey. And of course, none of it would be possible without an understanding and supportive family.

What is the topic of the thesis that earned you the associate professorship? Would we non-experts understand it at least a little?

The scope of our research is very broad, covering practically the entire range of otorhinolaryngology. We strive to focus on clinical problems and to help improve patient care as soon as possible. The thesis itself just summarizes a relatively narrow part of that research, which involves pre-cancerous and cancerous diseases of the larynx. It focuses on oncological and oncosurgical issues in this field. I wanted the thesis to be very practical in its focus, and I believe that it's “digestible” even for the general public.

Going back further in time, did you always want to be a doctor?

Becoming a doctor was to some extent a matter of chance, and of my parents' influence. At secondary school I wasn't very interested in medicine; I was leaning more in other directions. But eventually my parents persuaded me that medicine was a field that would subsequently offer me a wide range of options, and that it could be the ideal choice for me. In the early years of my studies I didn't always feel that to be the case, but today I'm grateful to my parents for their advice.

What led to you specialize in otorhinolaryngology? It’s often known by the abbreviation ENT (ear, nose and throat) – is that list perhaps rather too simplistic?

During my studies, my preferences naturally changed. Eventually I was choosing among several surgical fields, and it was ENT that won in the end. I was excited by its enormous variety – we are our own diagnosticians, and we use a wide range of equipment including endoscopes, microscopes, hearing examination and compensation devices, lasers, and more. ENT problems affect a huge number of people with varying levels of severity. We treat both adults and children. We deal with many senses. And there is

využíváme robotické chirurgie. Dnes ale například indikujeme také biologickou léčbu. Úzce spolupracujeme téměř se všemi ostatními odbornostmi. ORL je dynamicky se rozšiřující a rozvíjející se obor, který dávno předčil své původní označení.

Co vás na práci baví nejvíce? A na co se specializujete?

Nejvíce mě baví její pestrost a to, že má smysl. Žádný případ, žádná operace nejsou úplně stejné. Já sám se věnuji celému spektru našeho oboru, ale v poslední době mě nejvíce zaměstnávají rozsáhlé, většinou onkologické, výkony s multioborovou spoluprací.

Dva roky jste primářem oddělení ORL a chirurgie hlavy a krku v MNO, co všechno se za tu dobu na oddělení změnilo?

Když nad tím přemýšlím, tak se změnilo poměrně hodně. Komplexně jsme rozšířili spektrum péče – ambulantní i chirurgické. Naplno využíváme naše chirurgické sály. Troufám si tvrdit, že v současnosti skoro není stav, se kterým bychom si neporadili. Na oddělení vzniklo Centrum biologické léčby chronické rinosinuitidy s nosními polypy, které patří mezi tři největší v ČR. Založili jsme spánkovou laboratoř, společně s kolegy z neurochirurgie pak Centrum chirurgie laterální baze lební. V rámci dalšího posunu v chirurgii nádorů se rozvinul mikrochirurgický rekonstrukční program a pacienti s onkologickou diagnózou jsou k nám referováni z celého kraje. Navázali jsme úzkou spolupráci s ostatními odbornostmi a pracovišti, získali akreditace na specializační vzdělávání lékařů, otevřeli pracoviště klinických logopedů a mnoho dalšího.

also a constant increase in oncological diseases in our field. But the main reason why I chose ENT was that it's such a diverse and varied surgical field. Everybody can find something that suits them, both in and outside the hospital. Practically every new development in medical technology has a significant impact on us and helps advance the field. We're able to restore hearing and carry out robotic surgery – but today we're also developing biological treatments. We work closely with almost all specialist medical fields. ENT is evolving very dynamically, and it's now far surpassed the limits of its original designation.

What do you enjoy most about your work? And what do you specialize in?

Most of all I enjoy its diversity, and the fact that it's meaningful. No two cases, no two operations are exactly the same. I myself am involved in the entire spectrum of our field, but recently I've been focusing particularly on extensive, mainly oncological procedures involving multidisciplinary cooperation.

You've been the head of the ENT, Head and Neck Surgery Department at Ostrava City Hospital for two years. What has changed at the department during your tenure?

When I think about it, quite a lot has changed. We've comprehensively expanded the range of care we provide, both to in-patients and out-patients. We are making full use of our operating theatres. I'd say that today there are almost no conditions that we can't treat. The department has set up a centre for the biological treatment of chronic rhinosinusitis with nasal polyps, which is one of the three largest centres of its kind in the Czech Republic. We've established a sleep laboratory, and together with colleagues from the neurosurgery department we've created a centre for lateral skull base surgery. As part of further advances in tumour surgery we've developed a microsurgical reconstruction programme, and patients with oncological diagnoses are referred to us from all over the region. We cooperate closely with experts from other fields and workplaces, we've gained accreditation to provide specialist medical training, we've opened a workplace for clinical speech therapists, and much more.

Your services are in great demand. How have you responded to that?

We've doubled our out-patient and in-patient capacities, and we've hired and trained many new colleagues, both medical and non-medical staff. We're now the largest ENT department in the region. At the same time, it still remains absolutely crucial for us to maintain a patient-focused approach and a friendly atmosphere in the workplace. We're confident that such an atmosphere contributes to the success of treatment. We're very grateful for our patients' confidence in us, and we're committed to maintaining it.

O vaše služby je velký zájem, jak jste na něj zareagovali?

Dvojnásobně jsme navýšili naše ambulantní i lůžkové kapacity, přijali jsme a zapracovali mnoho nových kolegů lékařů i nelékařů. Jsme nyní největším ORL oddělením v kraji. Přitom všem je pro nás nadále naprosto zásadní zachovat propacientsky orientovaný přístup a přátelskou atmosféru na pracovištích. Věříme, že pomáhá v úspěchu léčby. Velmi si vážíme důvěry našich pacientů, je pro nás zavazující.

O jaké pacienty se staráte a co je nejčastěji trápí?

Téměř každý se s naším oborem v životě již potkal, mnohdy vícekrát. Četnost obtíží se mění v závislosti na ročním období a věku našich pacientů. Nejčastěji jsou obecně řešeny záněty, u starších lidí pak ztráty sluchu.

Jaké máte další plány? Jak se bude oddělení měnit a rozšiřovat v dalším období?

Mým hlavním cílem je zachovat spokojenost pacientů, předávat zkušenosti kolegům a motivovat studenty. Také se nadále věnovat vědecké práci. Těším se na další prohlubování mezioborové spolupráce a na nový robotický sál.

Přednášíte, publikujete i v zahraničních médiích, zbývá vám čas na nějaké koníčky?

Naštěstí zbývá. Mám dvě malé děti, a tak veškerý volný čas nyní věnuji jim. Neznám lepší odreagování a smysluplněji strávený čas.

Pane primáři, jaký máte vztah k Ostravě?

Ostravu miluji. Narodil jsem se kousek od stadionu Bazaly a nikdy jsem neuvažoval o tom, že bych žil v jiném městě. I během studií jsem jezdil domů každý víkend. Líbí se mi, jak se zde prolíná technická a havířská minulost se zelenou proměnou a moderními technologiemi. Mám rád tvrdost, upřímnost a férovost místních lidí.

Autor /
Andrea Vojkovská
tisková mluvčí Městské nemocnice Ostrava,
mediální konzultantka

What kind of patients do you treat, and what are their most common problems?

Almost everybody has encountered ENT issues at some point in their lives, often more than once. The frequency of problems depends on the season, as well as on our patients' age. The most common issues are generally inflammations, and in older patients the loss of hearing.

What are your future plans? How will the department evolve and expand going forward?

My main goals are to ensure that our patients remain satisfied with us, to pass my experience on to my colleagues, and to motivate my students. I also want to continue in my scientific research. And I'm looking forward to further deepening our interdisciplinary cooperation and opening our new robotic surgery theatre.

You lecture, you publish in international journals – do you have any time left for hobbies?

Luckily I do. I have two small children, so at the moment all my free time is devoted to them. I can't think of a better way to relax and spend my time meaningfully.

What kind of a relationship do you have with Ostrava?

I love Ostrava. I was born just a stone's throw from the Bazaly football stadium, and I've never considered living in another city. Even during my studies I used to come home every weekend. I like how Ostrava blends its industrial and coal-mining heritage with its green transformation and modern technologies. I like the toughness, honesty and fairness of the city's people.

Author /
Andrea Vojkovská
press officer at Ostrava City Hospital,
media consultant

Ostrava: město, kde je světová atletika jako doma

Ostrava: a city where world athletics is at home

Na mapě mezinárodní atletiky se Ostrava již dlouhou dobu vyjímá jako místo s mimořádnou tradicí a prestiží, a to nejen zásluhou špičkové infrastruktury, skvělého publika či štědré podpory institucí. Ostrava nabízí něco, co nemá žádné jiné město na světě: dva atletické mítinky nejvyšší kategorie Gold - jeden venkovní (Zlatá tretra Ostrava) a jeden halový (Czech Indoor Gala). Ty pravidelně přitahují hvězdy světového formátu a spolu s dalšími sportovními akcemi vytváří pestrou mozaiku mítinků, díky kterým se moravskoslezská metropole několikrát do roka promění v centrum mezinárodní atletiky.

Klenot mezi mítinky

Středobodem této mozaiky je bezesporu **Zlatá tretra Ostrava**. Tento legendární mítink se poprvé konal v roce 1961 a postupně si získal renomé, které do Ostravy láká ty největší atletické hvězdy. Během několika desetiletí na tretru startovala věhlasná jména, jako třeba Usain Bolt, Asafa Powell, Hicham El Guerrouj, Sergej Bubka, Jarmila Kratochvílová, Jan Železný, Roman Šebrle, z těch současných pak Armand Duplantis, Jakob Ingebrigtsen, Femke Bol, Níradž Čopra, vycházející hvězda Gout Gout, naše Lurdes Gloria Manuel a mnozí další. Dnes tato jednodenní akce patří mezi mítinky kategorie World Athletics Continental Tour Gold, což ji staví na úroveň nejprestižnějším atletickým událostem. Ostrava je díky tomu místem, kde se píšou kapitoly sportovních dějin.

Zlatou tradici atletiky doplňuje od roku 2024 i maraton. Nese jméno Emila Zátopka (**Emil Zátopek Ostrava Golden Marathon**) a jeho druhý ročník potvrdil svou kvalitu - účast narostla o 100 %, trasa na jediném okruhu celou Ostravou potvrdila potenciál k vynikajícím elitním i hobby výkonům, zařazení do kalendáře World Athletics přineslo i kandidaturu na World Athletics Label. Jméno Ostravy se tak šíří i do nekonečných řad celosvětové komunity aktivních běžců a stává se novu pozvánkou k návštěvě města.

Halové mítinky té nejvyšší úrovně

Kromě Zlaté tretry psala dlouhá léta výraznou kapitolu místní atletiky i **Ostravská laťka** - mítink specializovaný na skoky do výšky, kde se každoročně představili ti nejlepší skokani z celého světa. Celá akce nabízela parádní podívanou včetně nervydrásajících soubojů, při kterých o vítězi rozhodovaly milimetry.

V roce 2017 ale došlo k proměně. Ostravská laťka a její ryze výškařský formát se přetavil do širší halové akce pod názvem **Czech Indoor Gala**, která do Ostravy pravidelně přivádí elitní atlety z celého světa. Tento mezinárodní mítink si rychle získal věhlas a v současnosti patří - stejně jako Zlatá tretra - do kategorie Gold, a to v rámci mítinků World Athletics Indoor Tour. Pro světovou atletiku je naprosto unikátní, že jedno město hostí dva mítinky kategorie Gold. Ostrava tak má být opravdu na co pyšná.

Ostrava has long occupied a special place on the world athletics map, boasting an exceptional tradition as a prestigious host city thanks to its top-class infrastructure, passionate fans, and generous institutional support. Ostrava offers something that no other city in the world can boast, with two gold-level athletics meetings - one outdoor (the Golden Spike) and one indoor (the Czech Indoor Gala). These events regularly attract elite competitors, and along with a range of other events they help create a dazzling mosaic of meetings that make Ostrava one of the world's leading athletics cities.

A meeting like no other

The centrepiece of this mosaic is the **Golden Spike**. This legendary meeting was first held in 1961, and it quickly became renowned for its high quality, attracting many of the world's top athletes. During more than six decades of its existence, the Golden Spike has showcased the achievements of many legendary names including Usain Bolt, Asafa Powell, Hicham El Guerrouj, Sergey Bubka, Jarmila Kratochvílová, Jan Železný, Roman Šebrle, and many more - including present-day talents such as Armand Duplantis, Jakob Ingebrigtsen, Femke Bol, Neeraj Chopra, Australian rising star Gout Gout, or Ostrava-born sprinter Lurdes Gloria Manuel.

Today, this one-day meeting is part of the World Athletics Continental Tour Gold, ranking it among the world's most prestigious athletics events. Thanks to the Golden Spike, Ostrava is a city where sporting history is often written.

The golden tradition of athletics has been complemented by **Emil Zátopek Ostrava Golden Marathon**. Its second edition confirmed its quality—participation grew by 100 %, the single-loop course through the whole city of Ostrava proved its potential for outstanding elite and amateur performances, and inclusion in the World Athletics calendar brought a candidacy for the World Athletics Label. The name Ostrava is thus spreading into the endless ranks of the global community of active runners and is becoming a new invitation to visit the city.

Top-class indoor meetings

For many years, the city also hosted the annual **Ostrava High Jump meeting**, which regularly featured the world's top high-jumpers in a breathtakingly exciting competition where the difference between success and failure was often just a few millimetres.

A change of format came in 2017, when the event was expanded to include other disciplines besides the high jump, becoming the **Czech Indoor Gala**. This meeting quickly gained a strong international reputation, attracting elite athletes to Ostrava from all over the world - and like its outdoor counterpart the Golden Spike, it is a gold-level event, forming part of the World Athletics Indoor Tour. With two gold-level meetings, Ostrava holds a unique position in world athletics - truly something to be proud of.

Místo, kde se rodí hvězdy

V pestré mozaice atletických akcí nesmí chybět ani **Čokoládová tretra**. Tento oblíbený závod určený pro děti se těší obrovské oblibě nejen v České republice, ale i na Slovensku. Kromě toho, že si malí finalisté čokoládovky mohou vyzkoušet, jaké to je závodit před publikem na velkém stadionu (rovnou před začátkem hlavního programu Zlaté tretry), akce také umožňuje, aby se osobně setkali se svými atletickými idoly a načerpali motivaci.

Nejde jen o první závodní zkušenost – Čokoládová tretra pomáhá vytvářet pozitivní vztah k atletice a motivuje další generace sportovců. Je to sice mítink pro nejmenší, ale s velkým srdcem.

Tradice, světová úroveň a vize lepšího města

Atletika v Ostravě není jen o velkých jménech, rekordech a špičkových výkonech. Je hlavně o příbězích, odhodlání, splněných snech a lásce ke sportu. Díky Zlaté tretře, Czech Indoor Gala, Čokoládové tretře a v budoucnu snad i obnovené Ostravské laťce tady světová atletika vždy byla, je a bude jako doma. Je to právě tato rozmanitá mozaika sportovních akcí, která dělá z Ostravy významné centrum atletiky a metropoli, jejíž identita je pevně spjatá se sportem.

Autor /
Šárka Mokrá
manažerka zvláštních projektů, PR konzultantka

A place where stars are born

A key piece in Ostrava’s vibrant athletics mosaic is the **Chocolate Spike meeting** for children, which is hugely popular in the Czech Republic and also in neighbouring Slovakia. As well as giving the youngest generation of athletes the chance to experience what it’s like to compete in front of a large stadium packed with spectators (immediately before the start of the Golden Spike itself), the Chocolate Spike also offers children the opportunity to meet their heroes, motivating them to pursue their sporting goals.

In other words, the Chocolate Spike is not just a platform where young athletes can compete – it also helps to cement their bond with the sport and encourages the next generation of athletics stars. It’s a meeting for little athletes, but it has a big heart.

Tradition, world-class quality, and a vision of the city’s future

Athletics in Ostrava is not only about big names, records, and world-class performances. Above all, it’s about personal stories, determination, dreams come true, and a deep love of sport. Thanks to the Golden Spike, the Czech Indoor Gala, the Chocolate Spike, and the planned high jump meeting, the city has always been – and will continue to be – a place where world athletics is truly at home. It is this rich mosaic of events that makes Ostrava such a vibrant centre for athletics – and a city where sport is at the heart of its identity.

Author /
Šárka Mokrá
special projects manager, PR consultant

Do zoo nejen za zábavou, ale i za poznáním

A visit to the zoo – not just fun, but educational too

Moderní zoologické zahrady už dávno nejsou jen zařízení, kam se chodí dívat rodiny s malými dětmi na exotická zvířata, ale jsou místem, kde probíhá řada dalších aktivit, které nejsou při „běžné návštěvě“ lidem zřejmé, někdy jsou jejich zraku doslova skryté a některé dokonce ani v samotné zoo nenajdeme, jelikož se odehrávají tisíce kilometrů daleko. Všechny tyto činnosti ale k práci moderní zoologické zahrady patří. Zeptali jsme se ředitele Zoologické zahrady a botanického parku Ostrava Jiřího Nováka, co všechno mají současné zoologické zahrady kromě samotného chovu zvířat za úkol.

Modern zoos are not just places where families with young children admire exotic animals – they are also involved in a range of other activities that might not be immediately obvious to visitors. Some of these activities are invisible to members of the public, and in some cases they take place not at the zoo itself, but often thousands of kilometres away. Yet all these activities are integral to a modern zoo's role. We interviewed Jiří Novák, the director of Ostrava's Zoo and Botanical Park, and we asked him about the many roles that zoos play besides providing a home for animals.

Pane řediteli, představte nám, čím vším se zoologické zahrady zabývají. A jestli to všechno probíhá i v Zoo Ostrava.

Práce lidí v zoologických zahradách je velice pestrá. Všechny naše aktivity ale mají jedno společné, a to je úsilí o ochranu přírody a záchranu ohrožených druhů – živočichů i rostlin. Chovem ohrožených nebo vzácných druhů v zoo, kde tak vytváříme a udržujeme životaschopné záložní populace, to začíná a podporou ochrannářských projektů v místech přirozeného výskytu těch nejohroženějších organismů v různých koutech zeměkoule to končí. Mezi tím bychom mohli zmínit vzdělávání návštěvníků – od těch nejmenších až po seniory, dále vědecko-výzkumné aktivity nebo konkrétně v naší zoo i péči o zvířata žijící volně v areálu. Všechny práce se vzájemně doplňují, všichni zaměstnanci se vzájemně inspirují, ať už pracují přímo v zoologické zahradě, nebo na druhém konci světa.

To je docela široký záběr a máte pravdu, některé z vyjmenovaných aktivit by si jeden se zoologickou zahradou nespojil. Opravdu provádíte v zoo i výzkum? Čeho se týká?

Ano, i vědecko-výzkumné aktivity patří do moderní zoologické zahrady. Jedná se zejména o výzkumy etologické a neinvazivní, kdy se sledují přirozené projevy zvířat, ale nijak se do nich nezasahuje. K výzkumným účelům se využívají i vzorky ze zvířat, například srst, peří, kosti, krev, v případě uhynulých zvířat i vzorky tkání apod. Spolupracujeme s univerzitami, výzkumnými ústavami, muzei, Akademii věd, publikujeme v mezinárodních vědeckých časopisech. Získané informace a poznatky pomáhají k tomu, abychom zvířatům a jejich potřebám lépe porozuměli. V Zoo Ostrava provádí pod dohledem našeho vědeckého pracovníka řadu výzkumů také studenti Ostravské univerzity i dalších institucí.

Mr. Novák, could you tell us about the range of activities that zoos are involved in? Are these activities also part of your work at Ostrava zoo?

People at zoos are involved in a very diverse range of work. But all our activities share one common denominator – they are all focused on conserving nature and protecting endangered species, both animals and plants. On the one hand we breed endangered or rare species here at the zoo, enabling us to create and maintain viable backup populations. And on the other hand we are involved in conservation projects in the natural habitats of the most endangered species, in various parts of the world. Another facet of our work is educational and informative, targeted at visitors of all age groups from children to seniors. We're also involved in scientific research, as well as caring for the wild animals that live within the zoo grounds. All these activities complement each other, and all our staff take inspiration from each other, whether they work here at the zoo itself or on the other side of the world.

That's quite a broad scope – and you're right, some of the activities you mentioned are not typically associated with a zoo. What kind of research do you do?

Scientific research is an important facet of a modern zoo activities. We mainly conduct ethological and non-invasive research, meaning that we observe the natural behaviour of animals but we don't interfere with that behaviour in any way. We also take samples from animals for research purposes – fur, feathers, bones, blood, and in the case of animals that have died, tissue samples and so on. We work in conjunction with universities, research institutes, museums and the Czech Academy of Sciences, and we publish our findings in international scientific journals. Research gives us information that helps us better understand animals and their needs. Students from the University of Ostrava and other institutions also carry out research at our zoo under the supervision of our research coordinator.

Téma ochrany přírody je pro Vás opravdu velmi důležité. Jak se s ním mohou návštěvníci potkat?

Vlastně hned u brány do zoologické zahrady při koupi vstupenky. Ze vstupu každého návštěvníka se na speciální účet odvádí 5 korun. Z něj jsou pak podporovány vybrané projekty, prostřednictvím kterých můžeme reálně zachraňovat ohrožené druhy napříč zeměkoulí. Lidé jsou tak spolu s námi do ochrany přírody osobně zapojeni. Každý návštěvník pomáhá chránit outloně na Sumatře, lemury na Madagaskaru, langury ve Vietnamu, orlosupy v Evropě a také jeřáby v České republice. Zde není prostor všechny projekty podrobně představit, byť by si to jistě zasloužily, zevrubně je však popisujeme na webových stránkách naší zoo.

Pořádáte také charitativní běhy. To běháte přímo v zoo?

Ano, běhy pořádáme vždy na konci prázdnin. Výtěžek ze startovného míří na ochranu vybraného ohroženého druhu, resp. organizace, která záchranný projekt realizuje. Letos se uskutečnil už 9. ročník a podpořil kriticky ohrožené langury Delacourovy ve Vietnamu. Krásná akce pro tisícovku běžců, ale i neběžců. V tomto případě platí opravdu ono: Není důležité zvítězit, ale zúčastnit se...

Proč by nás uprostřed Evropy měly zajímat ohrožené druhy v dalekých zemích? U nás je také třeba chránit přírodu...

To bezesporu. Je třeba si uvědomit, že i my uprostřed Evropy ovlivňujeme přírodu na opačném konci světa. Využíváme plodiny pěstované v tropických oblastech na místech, kde původně rostly deštné lesy - prostředí pro obrovské množství organismů. Nebo například produkty vyráběné ze surovin těžených v oblastech výskytu slonů, goril a dalších vzácných druhů. Takže se ničení jejich přirozeného prostředí dotýká i nás. My jsme si etapou devastace vlastní přírody už prošli, takže bychom se z toho měli umět poučit a udělat vše pro to, aby se podobný scénář neopakoval ve světě.

To jsou věci, o kterých lidé možná tolik nepřemýšlejí, možná ani nevědí. Kde o tom najdou informace?

Na různých akcích zoo, ale také na info panelech v areálu, na webových stránkách, facebookovém profilu či v časopise Ostravský čolek a dalších materiálech,

Nature conservation is a hugely important aspect of your work. How does it impact on visitors?

Actually, it starts as soon as visitors arrive at the ticket office, because we put 5 CZK from the price of each ticket into a special account that is used to fund selected projects helping us to rescue endangered species all over the world. Thanks to this, members of the public are directly involved in our nature conservation efforts. Each visitor personally helps to protect the slow loris population in Sumatra, lemurs in Madagascar, langurs in Vietnam, bearded vultures in Europe, and hawks here in the Czech Republic. There's not enough space here to describe all our projects in detail, even though they would certainly deserve it – but the zoo's website gives plenty of information about them all.

You also organize charity runs... Are they held at the zoo itself?

Yes, we organize charity runs at the end of the summer vacation period. The money from the starting fees is used to help fund projects that protect particular endangered species, or organizations that are involved in conservation projects. This year we held our ninth charity run, which was dedicated to a conservation project for Delacour's langurs in Vietnam. It was a wonderful event featuring around a thousand runners, and non-runners too – in this case winning isn't the main thing; it's taking part that really counts.

Why should we in the middle of Europe be interested in endangered species in faraway countries? We also need to protect nature here...

Undoubtedly. It's important to realize that even here in Europe, our behaviour affects nature on the opposite side of the world. We use tropical crops that are grown in places where there used to be rainforests, which are habitats for huge numbers of organisms. We use products made from raw materials extracted in areas where elephants, gorillas and other rare species live. That means we're contributing to the destruction of these species' natural habitats. Here in Europe, we've already gone through a phase of destroying our own natural environment, so we should be able to learn from our mistakes and do everything we can to prevent a similar scenario from being repeated elsewhere in the world.

které připravujeme. Dochází k nám žáci škol na výukové programy, pořádáme odborná setkání pro pedagogy, přednášky pro veřejnost. A také jsme natočili dokumentární seriál, který všechno, co se naší práce týká, shrnuje. Do seriálu vkládáme velké naděje, myslím, že tato platforma je v dnešní době velice úspěšná.

Natočili jste dokonce seriál! O čem je a kde ho můžeme vidět?

Jedná se o šestidílnou sérii Na chvíli na Zemi, v níž, věřím, že poutavě prezentujeme divákům, jak moderní zoologické zahrady pomáhají chránit přírodu a zachraňovat ohrožené druhy. Jednotlivé díly seriálu představují, co všechno ochranná práce moderních zoologických zahrad na příkladu té naší obnáší – od chovu zvířat a udržování záložních populací ohrožených druhů přímo v zoo přes podporu projektů v místech výskytu daných druhů až po ochranu volně žijících tvorů v našem okolí. Takže se natáčelo nejen v areálu naší zoo, ale také na mnoha vzdálených místech naší planety.

A vraťme se ještě přímo do zoo. Co nového chystáte pro návštěvníky?

Malé i velké věci. Velkou akcí je výstavba pavilonu pro obojživelníky Amphibiarium, kterým toho mnoho dlužíme. Obojživelníci jsou bizarní a krásní, ale hlavně jsou nesmírně ohroženou skupinou. Proto jsem rád, že budeme moci tato v chovech opomíjená zvířata prezentovat. Ale novinek je celá řada. Takže srdečně všechny zvou na návštěvu. Na návštěvu s vědomím, že každý, kdo přijde, pomůže chránit přírodu.

Autor /
Šárka Nováková
tisková mluvčí

Those are things that many people don't really think about, and perhaps they're not aware of these issues. Where can they find more information?

At various zoo events, but also on info panels at the zoo, on our website and our Facebook page, in our magazine, and also in various other materials that we create. We host educational visits for schools, informative meetings for teachers, and lectures for the general public. And we've also filmed a series of documentaries that sum up all aspects of our activities. We have high hopes for this series, because video is a very successful medium of communication nowadays.

So you've made a video series! What is it about, and where can we see it?

It's a six-part series called "A Moment on Earth". It shows viewers (in an entertaining way, I believe) how modern zoos help protect nature and save endangered species from extinction. Each episode explores facets of what modern zoos actually do, using ourselves as an example – breeding animals and maintaining backup populations of endangered species here at the zoo, supporting conservation projects in animals' natural habitats, and protecting wild animals in the places where we live. We filmed the documentaries not only here at the zoo in Ostrava, but at many other places around the world.

Let's finish by talking about the zoo itself. What are you currently planning for visitors?

We're planning a range of events, both large and small. One big project is the creation of the Amphibiarium. We owe amphibians so much – they're both bizarre and beautiful, but above all they are an extremely endangered group. So I'm delighted that the Amphibiarium will be able to showcase these wonderful animals, which are often rather neglected in breeding programmes. But that's just one of many things we're planning. So I'd like to conclude by inviting everybody to come and visit the zoo – after all, every visitor will be helping to protect and conserve our natural world.

Autor /
Šárka Nováková
press officer

Koncertní sál / Ostrava Concert Hall

Ostrava je cílem mnoha investičních příležitostí

Ostrava is a magnet for investment

Věžový dům Ostrčilova / Ostrčilova Tower

Ostrava, třetí největší město České republiky, těží ze své výhodné polohy – leží na pomezí Česka, Polska a Slovenska, což jí poskytuje strategickou výhodu v podobě trhu s více než deseti miliony obyvatel v okruhu 120 kilometrů. Dříve byla známá jako ocelové srdce republiky, dnes se mění v moderní evropskou metropoli. Má jasnou vizi s promyšlenou strategií fajnova a aktivní komunikaci s lidmi.

Vznikají projekty, které posouvají Ostravu mezi města s vysokou kvalitou života. Staví se nový koncertní sál, řazený mezi 10 neočekávanějších staveb světa, v přípravě je fotbalový stadion na Bazalech pro dvacet tisíc diváků či nová čtvrť Žofinka, která nabídne bydlení pro šestnáct tisíc obyvatel. Na těchto projektech spolupracují renomovaní architekti jako Steven Holl, L35 Arquitectos, Eva Jiřičná nebo dánské studio ADEPT. Kvalitu nově vznikajících ostravských staveb potvrzuje konverze historické budovy jatek do podoby galerie moderního umění PLATO, která se dostala do finále prestižní evropské architektonické ceny Mies van der Rohe jako jediná stavba z České republiky.

Ostrava je stále atraktivnější také pro turisty. Do regionu loni zamířilo 3,8 milionu návštěvníků, Dolní oblast Vítkovice přivítala zhruba milion lidí a Zoo Ostrava více než 630 tisíc.

Ostrava, the third largest Czech city, benefits from its location close to the meeting-point of three countries – the Czech Republic, Poland and Slovakia. This location gives the city a strategic advantage, as well as offering access to a market of over 10 million people within a 120-kilometre radius. Formerly known as a heavy industrial centre and dubbed the country's "steel heart", Ostrava today is transforming itself into a modern, outward-looking European city. It has a clear vision and a well-planned strategy to achieve that vision, and it takes an active approach to communicating with the public.

Ostrava is home to a range of projects that are helping to enhance its citizens' quality of life. The city is building a concert hall that has been ranked among the top 10 most eagerly awaited buildings in the world. It is planning a brand-new football stadium for 20,000 spectators at Bazaly, as well as the new Žofinka district, which will house around 16,000 people. The city is collaborating on these projects with renowned architects such as Steven Holl, L35 Arquitectos, Eva Jiřičná or the Copenhagen-based ADEPT studio. One high-quality example of urban development in Ostrava is the recent conversion of a historic former slaughterhouse to create a new home for the PLATO contemporary art gallery – the only Czech architectural project ever to reach the final round of the EU's prestigious Mies van der Rohe Awards.

Nová čtvrť Žofinka / New Žofinka district

Z hlediska ubytovacích kapacit je Ostrava nejen během velkých akcí poddimenzovaná, například zde zcela chybí pětihvězdičkový hotel. Město proto aktivně nabízí strategické pozemky vhodné pro výstavbu hotelů.

Za mimořádnou příležitost pro výstavbu hotelu podle nejmodernějších standardů lze považovat také objekt bývalého pivovaru Strassmann, tzv. Spilku na Černé louce.

Detailní informace o dostupných lokalitách a postupu najdou zájemci na investinostrava.cz. Informace o městských projektech na fajnova.cz.

Autor /
Petr Havránek
redaktor Magistrátu města Ostravy

Ostrava is also becoming increasingly attractive as a tourist destination. Last year the region welcomed 3.8 million visitors, of which around 1 million went to the Lower Vítkovice complex and over 630,000 visited the city's zoo.

Ostrava suffers from a shortage of hotel accommodation, especially during major events, and it still lacks a five-star hotel. The city is addressing this issue by offering strategic sites for sale where developers can build hotels.

One potentially lucrative opportunity to build a hotel meeting the most demanding modern standards would be the former site of the Strassmann brewery at Černá Louka in the city centre.

Detailed information about available locations and processes can be found at the city's investment website investinostrava.cz. The website fajnova.cz presents full information on all the city's major projects.

Autor /
Petr Havránek
editor at Ostrava City Authority

Parkovací dům na ulici 28. října / Parking garage on 28. října Street

Patří mezi studenty, které město Ostrava letos ocenilo titulem Talent roku a vylepšilo mu jeho studijní rozpočet ve čtvrtém ročníku oboru Molekulární biologie a biotechnologie rostlin částkou sto tisíc. Jan Veselský z Plesné už totiž ve svých triadvaceti letech pracuje ve vědeckých kolektivech České akademie věd a brněnské Mendelovy univerzity. „Hrabe“ se v půdě, studuje rostliny a pomáhá zemědělcům vymýšlet, jak co nejlépe a co nejšetrněji využít zázračnou moc říše mikroorganismů. A na zahradě v domku u rodičů chová včely. Aby neseseděl pořád v laboratoři.

Jan Veselský is one of the young people who received the City of Ostrava's “Talent of the Year” award this year, receiving 100,000 CZK to help fund his studies. Originally from Plesná on the western outskirts of Ostrava, Jan is a fourth-year student of Molecular Biology and Plant Biotechnology, and at the age of 23 he is already a member of research teams at the Czech Academy of Sciences and Mendel University in Brno. He “digs around” in the soil, studies plants, and helps farmers to harness the miraculous power of microorganisms in the most sustainable possible way. And he also keeps bees in the garden of his parents' house – because even he needs a break from working in the lab.

Ostrava má za sebou dlouhodobou a drsnou průmyslovou eskalaci. Jak hodně je dnes čistá?

Ostrava má za sebou v tomto století těžký začátek. Je velmi poznamenaná těžbou uhlí a těžkým průmyslem. Vidím však v Ostravě obrovskou snahu to zlepšit. Dnes je toto město co do čistoty ovzduší srovnatelné s většinou ostatních měst v Česku.

Protože výrobu omezila huť Liberty?

Nejen proto. „Může“ za to zvyšování limitů na emise, filtrování pevných částic a moderní technologie, které pomáhají ovzduší čistit. Přesto má Ostrava stále dost míst, dlouhodobě znečištěných hlavně těžkými kovy. Na výsypkách po těžbě na Ostravsku je jimi půda pořád někde velmi kontaminovaná.

Jak dlouho bude trvat, než se Ostrava svých ekologických zátěží zbaví?

Znečištěné ovzduší se může spravit, znečištěná voda odteče. S půdou je to však náročnější. Nejhorší jsou právě těžké kovy, které se nedají rozložit. Můžeme je však buď přemístit nebo zařídít, ať jsou méně toxické.

Jak?

Třeba když použijeme mikroorganismy nebo rostliny. Některé mikroorganismy totiž umí vyrábět látky, které dokážou těžké kovy zabalit a nepustit do vegetace, a tedy ani do kontaktu s živočichy a člověkem. Rostliny zase dokáží nasávat těžké kovy a hromadit je ve svém organismu. Takže když určitý druh rostlin vypěstujeme na kontaminovaném místě, sklídíme a odvezeme, těžké kovy z půdy postupně odstraníme. Ale v Ostravě už se řada míst v minulých letech vyčistila, třeba mariánskohorské laguny.

Někdo říká, že Ostrava je vlastně zelené město, které má spoustu zeleně, stromů. Je to tak?

Ostrava je oproti Brnu menší, ale i „naředěnější“. Je tu více přirozeně zelenějších míst a nejsou daleko od centra. A vidím tady i velkou snahu vysazovat zeleň přímo ve městě. Dokonce i na sídlišťích nebo ve čtvrtích jako Přívoz.

Jak se díváte na výstavbu hal a továren, které vznikají na kvalitní půdě?

Je to velký nešvar. Dobrá a výživná půda, plná organické hmoty, vzniká desítky, stovky let. Vždy mne mrzí, když kvůli nějaké továrně dochází k zastavění orné půdy. Někde to zase není takový problém, třeba solární parky se jednou odstraní a půda je stále vhodná pro zemědělství. Ale když se na takovém místě postaví nákupní centrum s velkým parkovištěm, je to horší. A častokrát na periferiích Ostravy, ale i Brna či jiných měst, kde je nejurodnější půda, vznikají obchodní centra, sklady, logistická centra. To je škoda.

Proč?

Půda je vzácná strategická rezerva pro situace, kdy není možné získávat potraviny z mezinárodního trhu tak jednoduše jako dnes. Třeba v případě války nebo nějaké složité politicko-sociologicko-ekonomické situace. Proto má cenu půdu, třeba i v podobě úhorů, luk, pastvin mít. Takovým případem je dnes Ukrajina, která sloužila jako obilnice Evropy, ale teď je její funkce omezená.

Ostrava has a long history of extreme industrial expansion. But how clean is the city today?

Ostrava has had a difficult start to this century. The city has been severely impacted by its previous history of coal mining and heavy industry. But tremendous efforts are now being made to improve the situation. Today, Ostrava's air quality is comparable to most other Czech cities and towns.

Because the Liberty Steel plant has closed down?

Partly, but that's not the only reason. It's also thanks to stricter emissions limits, filters that catch particulates, and other modern technologies that help clean the air. Yet even so, there are still quite a few places in Ostrava that suffer from long-term pollution, mainly due to the presence of heavy metals. The soil is still severely contaminated at several spoil-tips left by former coal mines in the city and the surrounding region.

How long will it take for Ostrava to finally get rid of these environmental burdens?

Air pollution can be remedied, and polluted water will drain away. However, soil contamination is more difficult to deal with. The worst offenders are heavy metals, which cannot be broken down – though we can either move them elsewhere or make them less toxic.

How?

For example, we can use microorganisms or plants. Some microorganisms are able to produce substances that can bind heavy metals and stop them from entering vegetation, meaning that humans and animals won't come into contact with them. Plants, on the other hand, can absorb heavy metals and accumulate them in their organisms. So if we cultivate a particular plant species in a contaminated location, and then harvest it and remove it, we can gradually remove heavy metals from the soil. But there are many places in Ostrava that have been cleaned up in recent years, such as the lagoons in Mariánské Hory.

Some people say that Ostrava is actually a very green city, with many trees. Is that true?

Compared with Brno, for example, Ostrava is smaller, but it's also more “diluted”. There are more naturally green spaces, even very close to the city centre. In addition, I can see a great effort to plant greenery in the city itself – even on housing estates or in urban districts like Přívoz.

What is your opinion on the construction of factories and industrial buildings on high-quality land?

It's a really bad practice. Good, nutritious soil, full of organic matter, takes decades or even centuries to develop. It always annoys me when a factory is built on arable land. Sometimes it's not such a big problem – for example, arrays of solar panels can be removed and it will still be possible to farm the land. But it's much worse when agricultural land is destroyed by a shopping centre with a huge parking lot. And many retail parks, warehouses and logistics centres are still being built on the outskirts of Ostrava, Brno and other cities – at locations with the most fertile farmland. That's a real shame.

Nedávno jsem četl, že se pitná voda upravuje podle už starých pravidel. Nebojíte se pít vodu z kohoutku?

Nebojím. Celý život piji vodu z vodovodu. A voda z Kružberku je mnohem lepší než voda kdekoliv jinde. Mikroorganismy, které v ní mohou být, pokud to nejsou ty vyloženě patogenní jako salmonela či schigella, nejsou totiž pro většinu lidí problematické. A i ty „staré“ standardy přípravy pitné vody jsou z mikrobiologického pohledu dostačující. Čím více se věnuji mikrobiologii, tím méně mám z mikroorganismů strach.

Ano?

Mikroorganismů je kolem nás spousta. Téměř neexistuje povrch, který by byl bez mikroorganismů. A valná většina z nich jsou pro člověka neškodné nebo dokonce prospěšné. Často si dělají jen to, co potřebují a co se nás vlastně vůbec netýká. Větší problém u pitné vody jsou chemikálie, třeba z různých přípravků. A nejběžnějším současným problémem vody jsou dnes farmaka, které čistírný zcela nevyčistí. Jak v odpadní, tak i v pitné vodě se vyskytuje stopové množství léků jako je ibuprofen, paracetamol, diklofenak nebo progesteron. Jen není známo, jestli to nějak člověku škodí.

Na čem při studiu mikrobiologie bádáte?

Snažíme se třeba zjišťovat, co za mikroorganismy v půdě žijí, co v půdě dělají a co pro půdu znamenají. Podle toho se pak snažíme vymýšlet analytické postupy, které zjistí, kde je vhodnější nasít určitou plodinu, například protože se jí tam pak více urodí a zemědělec má větší výnos. Také se věnuji čištění vody.

Jak se dnes zemědělci starají o půdu? Používají méně chemie?

Jsou mezi nimi obrovské rozdíly. Často záleží na tom, jak se k zemědělství dostali. Menší péči o půdu vidím u pozůstatků někdejších „jézetděček“. Tam se spousta věcí dělá tak, jak se to dělalo vždycky. Hlavně ať je výnos. Ale produkce zdravých, neškodlivých potravin trochu kulhá. Výrazně lepší je to u lidí, kteří se pro zemědělství sami rozhodli. Ač v něm nevyrostali, nadchli se pro ně a začali farmařit. Třeba na Opavsku dělá velmi precizní a šetrné zemědělství Karel Veverka. Pěstuje dost atypické plodiny jako len, česnek, cibuli, tedy plodiny, které pro velké zemědělce nejsou úplně běžné.

Proč?

Škála plodin, které se zemědělcům dnes pěstovat vyplatí, je poměrně malá. Je to pšenice, řepka nebo kukuřice. A to třeba také proto, že v Česku máme poměrně málo živočišné výroby, tedy zvířat, které by bylo třeba krmit, a to krmení pro ně pěstovat. Ale tohle nemíním kritizovat. Zemědělci jsou dnes pod velkým a dost drtivým tlakem ze strany nařízení, která u nás platí. A pod tlakem trhu s dovezenými potravinami, které u nás snižují výkupní ceny.

Vy sám si kupujete dovezenou zeleninu a ovoce v hypermarketu?

Snažím se, pokud to jde, kupovat zeleninu a ovoce od místních zemědělců, jak tady, tak v Brně. Když jsem studoval v Opavě,

Why is it such a problem?

Land is a precious strategic reserve for situations when it's more difficult to buy food on the international market than it is today – for example if there is a war or a challenging political, social or economic situation. That's why it's so important to have land available – whether it's fallow fields, meadows or pastures. We can see that today in the case of Ukraine, which used to be the “breadbasket” of Europe but now produces substantially less grain.

I recently read that our drinking water is still being treated according to rules that are now outdated. Are you afraid to drink tap water?

Not at all. I've drunk tap water all my life. And the water from the Kružberk reservoir is much better than any water from anywhere else. The microorganisms in our drinking water are not a problem for most people, unless they're pathogens like salmonella or shigella. The “outdated” methods of drinking water treatment are perfectly sufficient from a microbiological perspective. The more I study microbiology, the less I'm afraid of microorganisms.

Why is that?

There are huge numbers of microorganisms all around us. There is almost no surface that is free of microorganisms. And the vast majority of them are harmless or even beneficial to humans. They often simply do what they need to do, without affecting us at all. A bigger problem in drinking water is the presence of chemicals, for example from various products. And the most common problem in our drinking water today is caused by pharmaceuticals, which treatment plants cannot remove entirely. Both in waste water and in drinking water, there are trace amounts of medicines like ibuprofen, paracetamol, diclofenac and progesterone. However, we still don't know whether this is harmful to humans.

What is the focus of your microbiological research?

We're trying to find out which microorganisms live in the soil, what they do there and how they're important for the soil. Based on that information, we're trying to devise analytical procedures to determine where a particular crop should be planted – for example to give higher yields. I'm also focusing on the science of water treatment.

How well do farmers today look after their land? Are they using less chemicals?

There are huge differences among them. It often depends on how they got into farming. The former collective farms generally take worse care of the land. At those farms, a lot of things are simply done the way they've always been done, and the main thing is to achieve a good yield; producing safe, healthy food is not such a priority. The situation is much better among people who've made a conscious decision to start farming. Although they don't come from a farming background, they're enthusiastic about it, and that's their motivation. For example, in the Opava region Karel Veverka farms in a very meticulous and sustainable way. He grows quite unusual crops such as flax, garlic and onions – crops that are not very common among large farmers.

chodil jsem na zemědělské trhy na Dolním náměstí. Moje mamka chodí nakupovat do obchůdků sítě regionálních producentů a zemědělců na Opavsku.

Ostrava vás ocenila jako Talent roku. Co to pro vás znamená?

Hlavně mě překvapilo, že student, který studuje v Brně, dostal ocenění v Ostravě. Ale jsem rád, hodně mě to motivuje. Případá mi, že zemědělství mnoho lidí moc nezajímá. A Talent roku je pro mne důkazem, že je to důležité téma nejen pro mne.

Až dostudujete, kde chcete působit? V Ostravě, nebo v Brně?

V laboratoři, kde pracujeme na výzkumu půdy, chci rozhodně pokračovat. Pracuji v ní velmi příjemní lidé a do našich projektů jsem už investoval velké množství energie. A moc mne to tam baví. Ale mám také rád Ostravu. Od dětství vím, že Ostrava a její okolí je krásné místo pro život.

Prý chováte včely...

Ano, je to můj koníček. Mám tři včelstva tady u rodičů a moc mne to baví. Dostal jsem se k nim skrz rodinného známého, profesora Pavla Danihelku. Ten mne naučil, jak se včelami zacházet a jak se o ně starat. Chovám je, protože trávím rád čas venku. S nimi si oddechnu od laboratoře, kde jsem většinu času. Výhodou je, že včely se o sebe dokážou starat samy, nepotřebují každý den jako jiná zvířata krmit. Ideální „zvířátko“ pro člověka, který studuje a dojíždí domů jednou za týden či dva (směje se).

Autor /
Petr Broulík
redaktor, reportér, publicista

Why are they less common?

Nowadays, only quite a small range of crops can be farmed profitably. These include wheat, oilseed and maize (corn). This is partly because we don't have very much livestock production in the Czech Republic – in other words, there aren't many animals that need to be fed, or feed crops that need to be grown for them. But I don't mean to be critical; farmers today are under immense pressure from the various regulations that they have to comply with, as well as from food imports which are driving down farm-gate prices.

Do you buy imported fruit and vegetables in hypermarkets?

Whenever possible, I always try to buy fruit and vegetables from local farmers – both here and in Brno. When I was a student in Opava, I used to shop at the farmer's markets in the main square. My mum shops at stores belonging to a network of regional producers and farmers from the Opava area.

You've recently received Ostrava's Talent of the Year award. What does that mean to you?

Above all, I was surprised that somebody studying in Brno received an award from Ostrava. But I'm delighted, and it really motivates me. I get the impression that many people are not very interested in agriculture. But the Talent of the Year award proves that there are other people who consider it a very important topic.

When you complete your studies, where do you want to work? In Ostrava or Brno?

I definitely want to continue working at the soil research lab. The people in our team there are really nice, I've already invested a lot of energy in our projects, and I enjoy working there. But I also like Ostrava – I've known since I was a child that Ostrava and the surrounding area is a great place to live.

I've heard that you're a beekeeper...

Yes, that's my hobby. I have three bee colonies here at my parents' house, and I really enjoy it. I first got into beekeeping thanks to a family friend, Professor Pavel Danihelka. He taught me how to handle bees and how to take care of them. I keep bees because I enjoy spending time outdoors. It gives me a break from the laboratory where I spend most of my time. An advantage is that bees can look after themselves; you don't need to feed them every day like other animals. They're ideal “pets” for a person who's a student and only goes back home once every couple of weeks (laughs).

Author /
Petr Broulík
journalist, reporter, feature-writer

Festival Spectaculo Interesse přilákal do Ostravy světovou loutkářskou špičku a letos i dinosaury

The Spectaculo Interesse festival bringing the world's top puppeteers to Ostrava (this year with dinosaurs...)

Spousta loutek a herců, kterým učaroval svět dřevěných figur, se sjela na začátku října do Ostravy, aby předvedla své hry a představení na 15. ročníku mezinárodního soutěžního bienále loutkového, objektového a výtvarného divadla Spectaculo Interesse, který pořádá ostravské Divadlo loutek.

Domovská scéna ostravských loutkářů, stejně jako některá další místa jako Studio G, Slezskostravský hrad či poprvé také BrickHouse v Dolní oblasti Vítkovic, se tak staly dějištěm pětadvaceti představení z jedenácti zemí světa pro malé, větší, často ale i pro dospělé diváky. Loutkáři však letos opět nezůstali uzavření na festivalových scénách, vtrhli i do centra města. A to s dinosaury z představení Ztracený svět, z nichž největší měřil pět metrů. Stvůry doslova strhly děti i jejich rodiče na Masarykově náměstí.

Náměstkyně primátora pro kulturu Lucie Baránková Vilamová řekla, že poté, co na pódiu hlavní scény Divadla loutek zahájila předešlý ročník, zhlédla krásnou slovensko-českou hru Kašpárek a zbojník, která jí utkvěla v paměti. „Myslím si, že posláním tohoto festivalu je v lidech vyvolávat takové emoce, aby si ještě po dlouhé době vybavovali některé střípky toho, co na festivalu viděli, protože to byl pro ně obrovský zážitek. A toto poslání plní festival Spectaculo Interesse naprosto skvěle,“ zhodnotila náměstkyně primátora Ostravy.

In early October, Ostrava welcomed some of the world's leading puppeteers who showcased their talents by performing at the 15th Spectaculo Interesse – a biennial festival of puppetry, visual and object theatre organized by the city's Puppet Theatre.

The festival included 25 performances by puppet artists from 11 countries, targeted not only at children but also at mixed-age and adult audiences. In addition to the Puppet Theatre itself, venues also included Studio G, the Silesian Ostrava castle and (for the first time) BrickHouse at Lower Vítkovice – but as always, the puppeteers also ventured out into the streets of Ostrava's city centre. This year's Spectaculo Interesse featured huge dinosaurs (up to five metres tall) in the production The Lost World, who captivated children and their parents in the city's main central square.

Ostrava's Deputy Mayor Lucie Baránková Vilamová, whose area of responsibility includes culture, talked about her experience at the previous Spectaculo Interesse two years ago, when she appeared on the main stage at the Puppet Theatre to open the festival. The opening performance – a beautifully produced Slovak-Czech play called Caspar and the Bandit – left an indelible impression on her, as she recalls: “I think that this festival's mission is to evoke strong emotions in people so that even in the future they will still remember parts of what they saw because it was such a powerful experience. And Spectaculo Interesse fulfils that mission brilliantly.”

Festival navštívili i mladí divadelníci a loutkáři, například letošní absolventka Katedry loutkové tvorby a členka bratislavského Divadla Lab Emma Kováčová. Festival podle ní tvoří velkou platformu nejen pro divadelní představení, koncerty a diskuse, ale také pro dialog s městem Ostrava. „Kromě divadelních sálů Divadla Loutek Ostrava mohl účastník festivalu vidět představení v site-specific prostorách Ostravy – na hradě, na ulici, na náměstí v kavárně nebo v knihovně Ostravy, či v menších uměleckých scénách,“ dodává Emma Kováčová.

A co podle ní znamená Spectaculo Interesse pro Ostravu? „Ostrava je jedno nádherné rozvíjející se město, které je známé ve světě umění a kultury zejména svými divadly. Je to město, o kterém loutkáři dobře vědí,“ říká Emma Kováčová. A dodává, že letošní program byl speciálně zaměřen i na zviditelnění, pochopení ducha a filozofie Ostravy i její samotné atmosféry.

„Ne každé město je tak úzce propojeno s kulturními akcemi a festivaly jako právě Ostrava. To bylo patrné i ze strany diváků, z nichž většina byla místními. Na festival přišli starší i mladší, děti i jejich rodiče či prarodiče,“ připomíná. „Spectaculo Interesse je rovněž velkou příležitostí pro ostravské diváky vidět takové divadelní produkce, které jen málokterý divák za svůj život uvidí, a vidět světovou úroveň mezinárodních tvůrců divadelního umění z celého světa,“ míní Emma Kováčová.

The festival was also attended by young actors and puppeteers – including Emma Kováčová, a member of the Lab Theatre in Bratislava and a recent graduate of the city's Puppetry Faculty. She described Spectaculo Interesse as a huge platform not only for performances, concerts and discussions, but also for dialogue with Ostrava as a city. She explained: “Besides the auditoriums at the Puppet Theatre, you could also attend performances at site-specific places in Ostrava – at the castle, in the streets and squares, in a café, in the city library, or at smaller art venues.”

Kováčová summed up what Spectaculo Interesse means for the city: “Ostrava is a wonderful, constantly evolving city that is well known in the world of culture and the arts, particularly for its theatres. It's a city that put that this year's festival programme focused specifically on showcasing puppeteers are well aware of.” She added Ostrava's distinctive atmosphere and helping people understand the city's unique spirit and philosophy: “Not every city is as closely connected with cultural events and festivals as Ostrava is. That was also evident from the audience, most of whom were local people. Audiences included all generations – children, their parents, and their grandparents. Spectaculo Interesse is also a wonderful opportunity for Ostrava audiences to experience performances that most people never have the chance to see – and to admire the talents of truly world-class theatrical artists from many different countries.”

SPECTACULO INTERESSE

Michaela Cingelová z bratislavského Divadla Lab si myslí, že festival Spectaculo Interesse je pro Ostravu kulturním impulsem, který oživuje veřejný prostor, přitahuje návštěvníky a posiluje její identitu jako města otevřeného umění a tvořivosti. „Díky tomuto festivalu mají obyvatelé Ostravy možnost setkat se nejen s kvalitní domácí tvorbou, ale také s tou zahraniční, a to přímo ve svém městě. Spectaculo Interesse prostě spojuje lidi napříč generacemi, původy a zájmy, čímž přispívá k budování moderní, uvědomělé a kulturně sebevědomé společnosti,“ míní Michaela Cingelová.

Ondra Vlachý, student Divadelní fakulty JAMU, říká, že Spectaculo Interesse je festival, který má neuvěřitelně široký a bohatý výběr umělců, performancí a divadelních inscenací z Evropy. „Loutkové divadlo je samo o sobě velice rozmanité a má řadu forem a možností, které je možné na Spectaculu vidět. Festival je příjemnou příležitostí k propojování divadelníků a diváků z mnoha evropských zemí, a to nepochybně divadlu svědčí,“ říká o ostravském festivalu. „A Ostrava? Ta mi jako dějiště loutkového divadelního festivalu přijde velmi atraktivní a samotný festival doplňuje už tak rozsáhlé ostravské divadelní zázemí,“ říká mladý student z Hradce Králové.

Another member of Bratislava's Lab Theatre, Michaela Cingelová, described Spectaculo Interesse as a powerful cultural impulse for Ostrava – an extravaganza that breathes vibrant life into public spaces, attracts visitors and helps strengthen the city's identity as a place that is open to art and creativity. She added: “Thanks to this festival, Ostrava's people have the opportunity to see superb performances by both local and international puppeteers – right here in their backyard. Spectaculo Interesse connects people across different generations, backgrounds and interests – and that helps to create a modern, aware, and culturally confident society.”

Ondra Vlachý, a native of Hradec Králové who is studying at the Theatre Faculty in Brno, described Spectaculo Interesse as a festival featuring an unbelievably wide range of artists, performances and theatre productions from all over Europe. He added: “Puppet theatre is a very diverse art, with various forms and possibilities – and that diversity is clearly reflected at Spectaculo Interesse. The festival represents a wonderful opportunity to build connections between audiences and performers from many different countries, which is of great benefit to puppet theatre as a whole. And Ostrava? I think the city is a very attractive setting for a puppetry festival, and Spectaculo Interesse certainly makes an important contribution to Ostrava's already very rich and vibrant theatrical life.”

Autor /
Petr Broulík
redaktor, reportér, publicista

Author /
Petr Broulík
journalist, reporter, feature-writer

Jak na vizuální identitu vznikajícího koncertního sálu?

Creating a visual identity for Ostrava's new concert hall

Proč je důležité vtisknout novým stavbám vizuální identitu

Z vizualizací jej znají Ostravané i mimo ostravští, díky jedinečnosti architektonického pojetí a spolupráci s americkým architektem Stevenem Hollem se navíc dostal do povědomí architektů z celého světa - řeč je o ostravském koncertním sále nebo, chcete-li, o novém kulturním komplexu, který naprosto jedinečně propojí stávající Dům kultury města Ostravy s přístavbou špičkových akustických parametrů. Stavba, která v novodobých dějinách města nemá obdoby, aktuálně roste přímo v centru moravskoslezské metropole a zhmotňuje tak sen kulturní společnosti 21. století.

Stejně jako pokračuje samotný proces stavby, je důležité připravit celý kulturní komplex na jeho pozdější provoz. První návštěvníky přivítá v roce 2028, do té doby však musí mít nejen svou prostorovou podobu, ale také vlastní vizuální identitu a nastavit komunikaci, která jej bude reprezentovat jak v tuzemsku, tak na celé kulturní mapě světa. Jak vzniká vizuální podoba stavby a kulturní instituce a proč je pro každou značku důležité ji mít?

Co vše je vizuální identita

Kvalitní vizuální identita je nástroj, který nelze přehlédnout, vyvolává pocity, často emoce, pokud je správně implementována, může společně s institucí růst na několik let dopředu. Můžeme si pod ní představit název instituce, podobu loga, všech grafických výstupů, ale i orientační systém uvnitř budovy nebo upomínkové předměty, které se s institucí pojí. V případě vzniku nové stavby, a za předpokladu nutnosti implementace již existujících značek do jednotného vizuálního stylu, je tvorba nové vizuální identity skvělou příležitostí, jak podpořit pozitivní vnímání stavby u běžné i odborné veřejnosti. Jednotná a srozumitelná komunikace totiž vytváří jasný rámec, který návštěvníkům pomáhá se s institucí lépe identifikovat. Díky tomu se stavba, značka nebo kulturní instituce stává součástí svého okolí a lidé ji lépe přijímají.

Identita kulturních institucí se od komerčních značek liší především v tom, že se prvoplánově nejedná o marketingový nástroj. Vizuální identita je pro ně strategickou investicí, která by měla být nadčasová, kultivovaná a inspirující. Samotný proces tvorby nové vizuální identity, jako i hledání samotného názvu staveb či kulturních institucí, je často velmi komplikovaný. Právě proto se moderní instituce stále častěji obrací s organizací soutěže na odborné společnosti, které hrají v celém procesu klíčovou organizační i poradní roli.

Jak vzniká vizuální identita nového koncertního sálu v Ostravě?

Dům kultury města Ostravy, budoucí provozovatel nově vznikajícího kulturního komplexu, se současně s probíhající stavbou již velmi aktivně připravuje na provoz moderní budovy. „Nový koncertní sál je pro Ostravu klíčovým projektem, který pozvedne kulturní život regionu na mezinárodní úroveň. Vizuální identita musí být stejně ambiciózní a moderní jako samotná architektura. Nejde jen o to vyslat signál do světa, ale hlavně o to, aby byl vizuál silný a srozumitelný pro místní obyvatele a celý náš region, aby se s ním

A visual identity is a crucially important aspect of every institution

Ostrava's bold and ambitious project to create a new concert hall has captured the public imagination in the city and far beyond. Thanks to its unique design concept – created by the renowned American architect Steven Holl – the concert hall has also won acclaim among the international architectural community. The hall's auditorium will offer world-class acoustics, and it will be integrated with the neighbouring cultural centre to create a unique cultural complex. An unprecedented project in Ostrava's modern history, this complex will be located in the very heart of the city, helping to turn the dreams of a 21st-century cultural society into reality.

As the construction work continues, it is essential to prepare the entire cultural complex for its future operations. It will open its doors to the public in 2028, but by then it must already have a fully formed visual identity and a communication strategy that will represent it not only nationally, but also on the international cultural map. So how is the visual identity of the building (and the cultural institution) being created, and why is a visual identity so vitally important for every brand?

What is a visual identity?

An effective visual identity is a tool that captures people's attention. It evokes an emotional response, and if it is properly implemented, it can grow organically along with the institution for many years. A visual identity includes the institution's name, its logo, all its graphic outputs, the signage and orientation system inside and outside the building, and of course all the souvenirs and merchandise associated with the institution. In the case of a new building, and if there is a need to integrate existing brands into a unified visual style, the creation of a new visual identity brings a great opportunity to promote positive perceptions of the building and the institution among the general public and the expert community. Unified, easily comprehensible communication creates a clear framework that encourages visitors to identify more closely with the institution. Thanks to this, the building, brand or cultural institution becomes an integral part of its surroundings, and people are more likely to embrace it with enthusiasm.

The identity of a cultural institution differs from the identity of a commercial brand, as it does not function primarily as a marketing tool. For a cultural institution, a visual identity is a strategic investment that should ideally be timeless, sophisticated, and inspirational. The process of creating a new visual identity – much like the process of creating a name for a building or a cultural institution – is often very complicated. That is why modern institutions are increasingly turning to professional agencies that organize competitions for this purpose – and these agencies play a key organizational and advisory role in the entire process.

How is the new concert hall's visual identity being created?

The City of Ostrava Cultural Centre, which will manage the entire future cultural complex, is already actively preparing for the new

mohli hrdě ztotožnit. Chceme, aby Ostrava ukázala, že investuje do kultury 21. století, má co nabídnout celému světu, a současně posílila hrdost a sounáležitost nás všech, kteří zde žijeme,“ vysvětluje náměstkyně primátora statutárního města Ostravy Lucie Baránková Vilamová.

V cestě za novou vizuální identitou se tak budoucí provozovatel kulturního komplexu obrátil na společnost Czechdesign. „Profesionální tým této společnosti nám pomohl definovat zadání pro vyhlášení soutěže, rozšířit povědomí o ní mezi designéry a díky tomu zapojit do procesu grafické designéry a odborníky, kteří mají s tvorbou a následným zpracováním významné zkušenosti,“ doplňuje Petra Javůrková, zástupkyně vyhlášovatele soutěže.

Přípravě soutěžního zadání předcházely kreativní workshop, během něž zkušení facilitátoři zjistili požadavky na novou vizuální identitu. Na základě následných analýz vzniklo zadání pro dvoukolovou neanonymní soutěž, v jejímž rámci designérská studia prezentovala své návrhy. „Zpravidla jsou součástí takové soutěže minimálně dvě zasedání poroty, která je složená jak z odborníků, tak ze zástupců vyhlášovatele soutěže,“ upřesňuje Jana Vinšová, ředitelka organizace Czechdesign, jež je dlouhodobým garantem kvalitního designu ve veřejném prostoru a zabývá se mimo jiné organizací soutěží na vizuální identitu veřejných institucí. V závislosti na rozsahu a komplexnosti zakázky trvá výsledné zpracování návrhu zhruba 7 až 12 měsíců a implementace nové identity průběžně v čase.

Společně s novou vizuální podobou kulturního komplexu dochází k propojení dvou stávajících značek, DKMO, s.r.o. (Dům kultury města Ostravy), jako jejího budoucího provozovatele a JFO (Janáčkovy filharmonie Ostrava) jako jejího největšího budoucího nájemce.

Cílem vzniku nové vizuální identity je především nadčasovost a moderní pojetí, které podpoří image Ostravy a vyšle jasný signál otevřenosti a kulturní vitality města. Moderní design má vedle moderní architektury jednoznačný potenciál přitáhnout do severomoravské metropole návštěvníky, investory i partnery a posílit současně také hrdost a sounáležitost místních obyvatel.

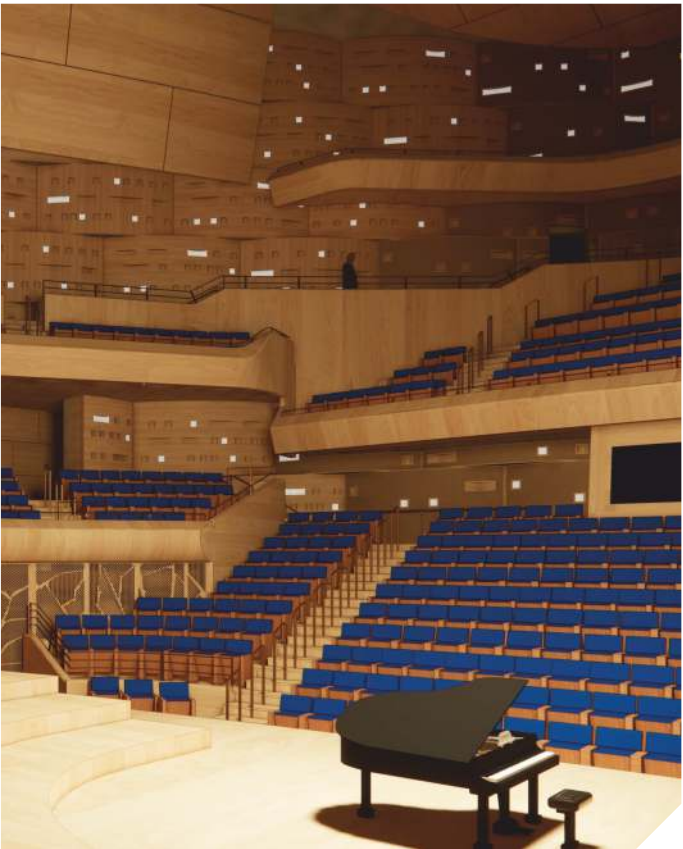
building's operations. The city's Deputy Mayor Lucie Baránková Vilamová gave more details: “The new concert hall is a key project for Ostrava. It will enhance the whole region's cultural life and establish the city as a major presence on the international cultural map. The visual identity needs to be just as modern and ambitious as the building itself. It's not only about sending a signal to the world – the most important thing is that the visual identity should be strong and easy to understand for the people of Ostrava and the entire region, so that they can proudly identify with it. We want Ostrava to show that it's investing in 21st-century culture, that the city has something to offer the entire world – and at the same time we want to ensure that all of us who live here feel proud to be a part of our city.”

The City of Ostrava Cultural Centre has hired a professional agency, Czechdesign, to help create the new visual identity, as its operational manager Petra Javůrková explained: “Czechdesign's team of experts has helped us define the competition brief and raise awareness of the competition among the design community. As a result, the process will involve designers and other professionals who have extensive experience of creating and implementing effective visual identities.” Czechdesign regularly organizes competitions of this type for public institutions, and over many years it has built up a strong reputation for its contribution to high-quality design solutions in public spaces.

Before drawing up the competition brief, there was a creative workshop where experienced facilitators identified the key requirements for the cultural complex's new visual identity. Based on subsequent analyses, a brief was created and a non-anonymous two-round competition was held, to which the participating design studios submitted their proposals. The head of Czechdesign Jana Vinšová gave more details: “As a rule, competitions of this type involve at least two sessions of the jury, which consists of experts and representatives of the institution itself.” Depending on the scope and complexity of the project, the creation and implementation of a new visual identity concept typically takes between 7 and 12 months.

Besides creating a new visual identity for the future cultural complex, two existing brands are also being integrated – the City of Ostrava Cultural Centre (the future operator of the complex) and the Janáček Philharmonic Orchestra (the largest future tenant).

The purpose of designing the new visual identity is to create a modern yet timeless concept that will support Ostrava's public image and send out a clear signal that the city is open and culturally vibrant. Modern design, coupled with modern architecture, has clear potential to attract visitors, investors and partners to Ostrava as well as strengthening local residents' pride in their city and enhancing their sense of belonging.

Hudební aliance nejen pro Ostravu

A musical alliance for Ostrava and beyond

Dlouholetý ředitel Janáčkovy filharmonie Ostrava (JFO), Jan Žemla, převzal vedení Mezinárodního hudebního festivalu Leoše Janáčka. Přináší koncepci, která propojí festival, filharmonii a nový koncertní sál v silnou hudební alianci. Festival vidí jako výkladní skříň ostravské kulturní scény, která nabídne zcela unikátní program. Jak se tedy může Ostrava dostat na kulturní mapu Evropy?

Pane Žemlo, ač pocházíte z jižní Moravy, tak Ostrava se pro Vás stala profesním středobodem. Jak Ostravu vnímáte jako město?

V Ostravě jsem už třináct let, sžil jsem se s ní a stala se de facto mým druhým domovem. Z mého úhlu pohledu je specifická v tom, že se tak nějak stará sama o sebe, zkrátka si na nic nehraje. Imponuje mi fakt, že je zde velmi živé kulturní podhoubí a zdravá hrdost, která vybízí k dalšímu rozvoji. Lidé tu chtějí věci opravdu dělat a posouvat dál, i proto se cítím s Ostravou bytostně spjat. Se zdejšími lidmi souvisí také příprava programu, který takřkajíc šijeme na míru právě jim. Ostravané jsou známí svou rázovitostí a já musím říct, že mi to nesmírně vyhovuje. Vše je zde o něco rychlejší a velmi přímé.

V září jste převzal vedení Mezinárodního hudebního festivalu Leoše Janáčka. Co pro Vás tento velký krok znamená?

Cítím zde velkou zodpovědnost a důvěru, která ve mně byla vložena, a velmi si vážím možnosti mít v Ostravě široké portfolio aktivit v oblasti klasické hudby. Přijetí vedení festivalu MHF Leoše Janáčka dodává mé práci nový rozměr a příležitost posouvat věci dál. A to je, myslím, podstata umění. Nepřestávat růst. Kultura pro mě není jen práce, ale osobní záležitost, a rád bych, aby se dělala poctivě a s maximálním nasazením.

Prozradíte nám, co vás osobně vedlo k přihlášení do konkurzu na ředitele Mezinárodního hudebního festivalu Leoše Janáčka?

Věděl jsem, že Jaromír Javůrek po letech úspěšného vedení festivalu své působení uzavírá, a vnímal jsem to jako příležitost posílit

Jan Žemla, who for many years has been the director of the Janáček Philharmonic Orchestra, has now taken on the management of the Leoš Janáček International Music Festival. He is introducing a new concept that will integrate the festival, the orchestra and Ostrava's planned new concert hall to create a strong musical alliance. Žemla sees the festival as a showcase for Ostrava's cultural scene, an event that offers a completely unique programme. We asked him how Ostrava can become an established presence on the European cultural map.

Mr. Žemla, you're originally from South Moravia, but Ostrava has become the central point in your career. How do you view the city?

I've been in Ostrava for thirteen years now, and during that time I've come to love the city – which has become a real second home for me. From my perspective, a very distinctive feature of Ostrava is that it simply looks after itself; it doesn't pretend to be anything it's not. I've been very impressed with how vibrant the cultural scene is here, with a healthy sense of pride that encourages further evolution. People here are really keen to do things properly, to move forwards – and that's one reason why I feel such a close connection to Ostrava. You could say that our programmes are tailor-made for local audiences. Ostrava's people are known for their vigorous, no-nonsense approach to life, and I must say that I find this a very appealing feature. Everything here is a little faster, and very direct.

In September you took on the management of the Leoš Janáček International Music Festival. What does this big step mean to you?

I feel a great sense of responsibility, an awareness of the trust that has been placed in me – and I greatly appreciate the opportunity to coordinate a broad portfolio of classical music-related activities here in Ostrava. Taking on the management of the festival gives a new dimension to my work, and it brings an opportunity to move things forward. And that, I think, is the essence of art. Never to stop growing. For me, culture is not just work; it's something deeply personal, and I want culture to be done properly, with maximum commitment.

ostravský hudební ekosystém. Věděl jsem, že provázání festivalu s JFO oběma institucím výrazně prospěje. Vytvoří se pevnější institucionální zázemí a zároveň se posílí postavení Ostravy na kulturní mapě Evropy. Moje motivace vychází z myšlenky, kterou jsem nastínil ve své koncepci. Jedná se o užší „alianci“ mezi klíčovými subjekty. Tedy mezi festivalem, filharmonií a do budoucna i novým koncertním sálem. Jednotné strategické vedení umožňuje lépe koordinovat dramaturgii i komunikaci a efektivněji využívat zdroje. Zároveň mohu přenést do festivalu mezinárodní kontakty, které jsem v rámci JFO vybuďoval. Když vedu paralelně jednání o hostech pro festival i pro sezónu filharmonie, roste naše vyjednávací pozice. Snadněji oslovíme špičkové umělce a můžeme tak nabídnout bohatší program s větší přidanou hodnotou pro publikum i město.

Jak tedy tato „alliance“ posílí kulturní sílu a prestiž Ostravy?

Prakticky půjde o skvělou koordinaci aktivit, vzájemně vyladěný program a chytré přizpůsobení festivalu i sezony tak, aby se navzájem posilovaly. Festival má být výkladní skříní ostravské kulturní sezony. Bude místem premiér, zásadních hostů a projektů, které se pak přirozeně „přelijí“ do abonentních řad JFO a udrží lačku vysoko po celý rok. Nový koncertní sál představuje „hardware“, tedy centrum dění se špičkovou akustikou a zázemím. Oproti tomu filharmonie a festival jsou „software“, který naplní tento prostor smysluplným obsahem. Pro mnohé umělce je zásadní, kde hrají a proto bude dokončení koncertního sálu pro Ostravu klíčovým momentem. Už samotná stavba deklaruje ambici města stát se významným kulturním centrem, což už i v současnosti výrazně rezonuje v mezinárodní kulturní sféře a na pomyslnou kulturní mapu Evropy nás dostává již nyní.

Existuje jiný festival, který vás inspiruje?

Inspirace je mnoho jak doma, tak i v zahraničí. Naposledy mě silně oslovil Verbier Festival, kde jedinečnost horského prostředí vytváří nezaměnitelný fenomén. Na české půdě máme také vzory, u kterých lze hledat inspiraci. Těmi jsou pro mě například Pražské jaro nebo Dvořákova Praha. Úroveň hostujících umělců je u obou těchto festivalů neuvěřitelně vysoká. Naším cílem ale je zůstat osobití, nekopírovat. Zásadní je pro mě mít vizi a ambici a neklást si na začátku zbytečné mantinely. Rozpočet a realismus patří do hry, ale nesmějí být při tvorbě programu hned první brzdy. S vůlí, trpělivostí a znalostí se dají uskutečnit velké věci. Důležité je pro mě také systematicky jezdit na festivaly a koncerty, ideálně po celém světě, nasávat atmosféru a slyšet umělce naživo. A tu atmosféru a kvalitu pak přinést do Ostravy. Živý koncert je nepřenositelný zážitek, v němž se energie přelévá mezi interpretem a publikem. To vám jakákoli nahrávka nikdy nenahradí.

Co se týče dramaturgie, zůstane pevně zakotvena u velmi klasického repertoáru, nebo se otevřete širší hudební paletě?

Klasický repertoár zůstane pilířem festivalu, ale chceme být odvážnější a víc pracovat s hudbou 20. a 21. století. Zásadní bude mimo jiné propojení programu s konkrétním místem. Například Hukvaldy jsou ideální pro open-air akce s jedinečným geniem loci, ale samozřejmě tam nemůže fungovat jakákoli hudební produkce. Volíme proto repertoár „na míru“ prostředí. Rád bych také do budoucna rozšířil jazzovou linii festivalu o dva až tři koncerty s mezinárodním přesahem. V Ostravě bych rád viděl také více projektů v industriálních kulisách. Není třeba se vůči čemukoli vymezovat. Držíme se identity klasického festivalu, ale programovou mozaiku rozšiřujeme tam, kde to dává smysl.

Can you tell us what personal reasons led you to apply to be the director of the Leoš Janáček International Music Festival?

I was aware that the previous director, Jaromír Javůrek, was stepping down after successfully managing the festival for many years, and I saw it as an opportunity to strengthen Ostrava's musical ecosystem. I knew that linking the festival with the Janáček Philharmonic would greatly benefit both institutions, creating a stronger institutional base and raising Ostrava's profile on the cultural map of Europe. My motivation stems from a core idea that I outlined when I applied for the position: a closer “alliance” between key entities, in other words the festival, the orchestra, and (in the future) also the new concert hall. A coherent management strategy allows for better coordination of dramaturgy and communication, as well as a more efficient use of resources. At the same time, I'm able to bring my own international contacts to the festival, having built up an extensive network during my time as the orchestra's director. When I'm negotiating to attract guest performers, we have a stronger negotiating position if I can conduct parallel negotiations for both the festival and the orchestra. That makes it easier for us to attract top artists, meaning that we can offer a better programme with higher added value for our audiences and the city as a whole.

How will this “alliance” strengthen Ostrava's cultural prestige and boost awareness of the city?

In practical terms, it will involve very close coordination of activities, a well-balanced and integrated programme, and a smart custom-designed approach that will enable the festival and the orchestra's season to complement and enhance each other. The festival should act as a showcase for Ostrava's cultural life – hosting premieres, distinguished guests and various projects that will naturally “spill over” into the orchestra's regular season programmes, helping to maintain quality at a high level throughout the year. The new concert hall will be the “hardware” – a hub for all our activity, offering top-class acoustics and state-of-the-art facilities. The orchestra and the festival will be the “software” – allowing the new space to host high-quality content. For many artists, the venue for their performances is crucially important, so the opening of the new concert hall will be a key moment for Ostrava. The concert hall project sends out a clear signal of the city's ambition to become a major cultural hub, and this ambition is already resonating powerfully on the international cultural scene and raising Ostrava's profile on the cultural map.

Are there any other festivals that inspire you?

There is plenty of inspiration, both at home and abroad. I've recently been very impressed by the Verbier Festival in Switzerland, where the unique mountain setting creates a truly breathtaking phenomenon. I also draw inspiration from festivals here in the Czech Republic, such as the Prague Spring or the Dvořák Prague Festival – both of which feature guest artists of the most outstanding quality. But our aim is not to copy others; we want to be ourselves. For me, it's essential to have a vision, to be ambitious, and not to set unnecessary limitations at the outset. Budget and realism are part of the game, but they cannot be the first obstacle when we're creating the programme. With willpower, patience and knowledge, great things can be achieved. Another important thing for me is to systematically attend festivals and concerts – ideally all over the world, where I can soak up the atmosphere and hear artists performing live. And then to bring that atmosphere and that quality back to Ostrava. A live concert is an experience that cannot be replicated, an experience of the energy passing between the performers and the audience. No recording can quite capture that.

Když se podíváme o pět let dopředu, co byste chtěl, aby lidé říkali o festivalu, JFO a Ostravě samotné?

Chtěl bych, aby se o Ostravě mluvilo jako o výjimečném místě kultury, kde se dějí věci s vysokou uměleckou hodnotou a vlastním rukopisem. Festival spolu s JFO k tomu mohou výrazně přispět. A co bych si přál, aby zaznívalo po koncertech? „Zažili jsme něco unikátního.“ Aby lidé odcházeli s pocitem, že opravdu stálo za to přijít osobně. Chci, aby se z festivalu a JFO staly „majáky“ města, které přitahují návštěvníky zvenku a posilují kulturní scénu zevnitř.

Let's talk now about dramaturgy. Will you remain firmly anchored in a very classical repertoire, or do you plan to expand your musical palette?

The classical repertoire will continue to be the main pillar of the festival, but we do want to be bolder and work more with music from the 20th and 21st centuries. One essential thing will be linking the programme to specific places. For example, the village of Hukvaldy (Leoš Janáček's birthplace) is ideal for open-air events and offers a unique genius loci, but of course it's not suitable for all kinds of musical production, so we will tailor our repertoire to our venues. In the future, I'd like to expand the festival's jazz line-up to include two or three concerts with an international dimension. And in Ostrava I'd like to see more concerts taking advantage of the city's historic industrial venues. There's no need to define ourselves against anything. Our identity will remain that of a classical music festival, but we will add new pieces to the programme mosaic where we feel it makes sense.

Looking five years ahead, what would you like people to be saying about the festival, the Janáček Philharmonic, and Ostrava itself?

I'd like Ostrava to be talked about as an exceptional place on the cultural map, a place where things of high artistic quality happen, and a place with its own distinctive signature and identity. The festival, in conjunction with the orchestra, can make a huge contribution to this. And what would I like people to be saying after the concerts? “We've experienced something unique here.” I want people to leave with the feeling that it was really worth attending a concert in person. I want the festival and the orchestra to be “beacons” in the city, attracting visitors from outside the city and strengthening Ostrava's cultural scene from within.

Autor /
Kateřina Buglová
PR manažerka JFO

Author /
Kateřina Buglová
PR manager JFO

OSTRAVA
NEZAPOMÍNÁ
1945—2025

Ostrava ani po osmi desetiletích nezapomněla

Even after eight decades, Ostrava has not forgotten

Dlouhých, a přitom stále nezapomenutých 80. let uplynulo v dubnu roku 2025 od Ostravsko-opavské operace, která vedla k osvobození Ostravy od německých okupantů. Jednalo se o jednu z posledních velkých bitev druhé světové války na evropském kontinentě. K tomuto významnému dějinnému jubileu připravilo město Ostrava, spolu s krajským vojenským velitelstvím, kluby vojenské historie a dalšími partnery, bohatý program oslav se širokým záběrem aktivit pro malé i velké, ale také specializovaný web osvobozeni.ostrava.cz, který nabídnul podrobné mapování pohybů fronty a průběh osvobozovacích bojů před 80 lety a také soubor informací o jednotlivých armádách, jejich velitelích, výzbroji a výstroji, nebo dokonce o pocitech a náladách civilního obyvatelstva.

April 2025 marked an unforgettable milestone in Ostrava's history – 80 years since the Ostrava-Opava operation, which liberated the city from the Nazi occupation. It was one of the last major battles of the Second World War in Europe. To commemorate this important historical anniversary, the City of Ostrava joined forces with the Czech Army's regional command, local military history clubs and other partners to organize a range of events and activities for all age groups. The celebrations included the launch of a new website, osvobozeni.ostrava.cz, which includes a detailed map of the shifting positions of the front and the major battle sites in the Ostrava-Opava operation, accompanied by information about the armies involved, their commanders, their weaponry and equipment, and also the experiences of the local civilian population.

Pro veřejnost pak byl velkým dnem plným zábavy, poučení a zamyšlení 26. duben. Na Slezskoostravském hradě na návštěvníky čekala výstava válečné výzbroje a výstroje, tematické přednášky odborníků, doprovázené projekcemi, stejně jako nejružnější zajímavé besedy. Představil se rovněž jízdní oddíl ostravských strážníků, aby předvedl dokonalou souhru jezdce a koně. Vězeňská služba ČR měla zase přichystány ukázky nasazení a výcviku služebních psů.

Neméně zajímavou podívanou nabídlo podhradí Slezskoostravského hradu. Kromě dobových vojenských ležení všech zúčastněných stran „bitvy o Ostravu“ byla k vidění jejich těžká technika, včetně tanků a obrněných vozidel, německé zdravotní stanoviště nebo ruská kozácká výstava s možností střelby pro děti. Poutavým programem zaujal rovněž stan Armády ČR, městské policie a hasičů. Nechyběla polní pošta, přehlídka jízdních kol našich pradědečků a prababiček, dětské kulometné stanoviště nebo dobový fotokoutek. Návštěvníkům byla k dispozici lákavá nabídka rozmanitého občerstvení.

Zlatým hřebem programu se stal bojový střet vojáků československé zahraniční armády a rudoarmějců s bránícím se wehrmachtem. Bojová ukázka s použitím techniky se odehrála na březích řeky Ostravice.

Součástí doprovodného programu byly také koncerty a divadelní představení.

Oslavy osvobození měly také pietní program 30. dubna, kdy se konal nejen tradiční pietní akt v Komenského sadech, ale také ekumenická bohoslužba v kostele sv. Václava. Na základní škole Matiční pak byla odhalena pamětní deska významnému československému letci, majoru letectva Evženu Čížkovi, který byl po válce in memoriam povýšen na plukovníka.

V průběhu celého dubna i v dalších týdnech se konalo množství přednášek a debat v Centru PANT a také řada výstav, například Ostrava v protektorátu. Ta se skládala z osmi příběhů Ostravanů, poodhalila obyčejné lidské osudy, ve kterých se snadno mění role hrdiny a padoucha.

The main celebrations took place on 26 April at the castle in Slezská Ostrava, where visitors enjoyed a wide range of activities combining entertainment, education and commemoration. The castle hosted an exhibition of military equipment and weapons, talks by experts, screenings of historical film footage, and a variety of public discussions. Officers from the Ostrava City Police Force's mounted division gave a breathtaking display of equestrian skill, while the Czech Republic's Prison Service prepared demonstrations of how service dogs are trained and deployed.

Visitors enjoyed an equally fascinating spectacle in the grounds of the castle, with historical reconstructions of both armies' camps, displays of the heavy machinery used by both sides (including tanks and armoured vehicles), a German field hospital, and an exhibition focusing on the Soviet Army's Cossack units, where children could try out their shooting skills. Other entertaining displays were organized by the Czech Army, the City Police and the Fire Service. Visitors could also admire a field post office, a display of historical bicycles from the Second World War era, a children's attraction simulating a machine gun station, and a gallery of photographs from the battlefields. And of course there were plenty of delicious refreshments to enjoy.

The highlight of the day's programme was a re-enactment of a battle featuring the Czechoslovak Foreign Army and the Red Army attempting to liberate territory from the defending Wehrmacht. Held on the banks of the Ostravice River, the performance included spectacular demonstrations of historic military equipment in action.

There was also an accompanying programme including concerts and theatrical performances.

The celebrations of the liberation included a commemorative programme on 30 April, with a traditional memorial ceremony in the park next to the New City Hall as well as an ecumenical service at St. Wenceslas' Church in Ostrava city centre. A memorial plaque was unveiled at the Matiční Street primary school to honour Major Evžen Čížek, a renowned Czech air force pilot who was posthumously promoted to the rank of colonel after the war.

Díky komiksové formě byla srozumitelná a kladla dokonce etické otázky. Na Prokešově náměstí byla výstava Slezského zemského muzea Příběhy války a v Komenského sadech zase výstava s názvem Cestami odboje, která vycházela z autentických svědectví uchovávaných v databázi Paměti národa, připomněla osudy vybraných veteránů. Připraveny byly také komentovaná cyklojízda a procházka po významných místech Ostravy, souvisejících s osvobozením.

Throughout April and in the following weeks, the PANT Centre hosted a series of talks and debates as well as exhibitions on Ostrava's wartime history. The exhibition on life in the city during the Nazi occupation focused on the stories of eight Ostrava residents, revealing the turbulent fates of ordinary people in which the roles of hero and villain could easily become blurred. Presented in a comic-book form, the exhibition explored this chapter of Czech history in an accessible way that opened up some important ethical questions. Two outdoor displays were also held: the square outside Ostrava's New City Hall hosted the Silesian Museum's exhibition "Stories of War", while the nearby Komenského Sady park was the scene for the exhibition "Paths of Resistance", based on authentic testimonies of war veterans curated in the Czech Republic's "Memory of Nations" database. There were also guided cycling and walking tours around some of the most important sites connected with the liberation of Ostrava.

Ostravsko-opavská operace, která přinesla svobodu obyvatelům a městu Ostravě, se zapsala do historie druhé světové války jako jedna z největších vojenských akcí na území Československa. Jen při osvobozovacích bojích o Ostravu na přelomu dubna a května 1945 padlo přes 1500 rudoarmějců, příslušníků 1. čs. samostatné tankové brigády a civilistů.

The Ostrava-Opava operation, which liberated the city of Ostrava and its people from Nazi occupation at the end of the Second World War, has gone down in history as one of the largest military operations ever to take place in the former Czechoslovakia. The battle for Ostrava took place in late April and early May 1945, claiming the lives of over 1500 soldiers from the Red Army and the First Czechoslovak Independent Tank Brigade, as well as civilian victims.

Autor /
Petr Havránek
redaktor Magistrátu města Ostravy

Author /
Petr Havránek
editor at Ostrava City Authority

Atraktivní formou proti ztrátě dějinné paměti

A fun way to keep historical memory alive

Na stránkách Metropolitanu se jedním z článků ohlížíme za oslavami 80. výročí osvobození Ostravy. Jak si laskavý čtenář v textu jistě povšiml, zlatým hřebem oslav byla diváky vděčně přijatá bitevní ukázka v bermě řeky Ostravice. Není to jediná akce tohoto druhu, na níž se významně podílel publicista, historik, badatel a reenactor Viktor Grossmann, člen Československé obce legionářské i klubu vojenské historie Ostwind. V Ostravě se narodil a (nejen) pro její obyvatele spoluorganizuje hned několik historických akcí v dobových kulisách.

One of the articles in this issue of Metropolitan magazine looks back at the celebrations marking 80 years since Ostrava's liberation at the end of the Second World War. The highlight of the commemorations was the re-enactment of a battle on the banks of the Ostravice River. One of the participants in this spectacular historical performance was Viktor Grossmann – a writer, historian, researcher and prolific re-enactor who is a member of the Community of Czechoslovak Legionaries and the Ostwind military history club. A native of Ostrava, Mr. Grossmann has a wealth of experience organizing history-themed events in authentic period settings, both in the city and elsewhere.

Mnozí Ostravané už vás vnímají jako moderátorský hlas a zároveň tvář akcí, souvisejících s historickými událostmi ve městě. Co tomu předcházelo?

Dalo by se říci, že můj celoživotní vývoj. Od dětství mě velmi bavily dějiny, především moderní vojenská historie, a zároveň jsem byl fascinován zbraněmi. Hodně jsem se zajímal o druhou světovou válku nebo prvorepublikové opevnění, které můžeme mimochodem navštívit i nedaleko Ostravy. Když jsem pak zjistil, že existuje něco jako „living history“, přehrávání dřívějších událostí, chtěl jsem si něco takového vyzkoušet. Rozhodujícím momentem pro mě byly oslavy 60. výročí osvobození Ostravy v roce 2005. Navíc jsem tehdy začínal studovat historii na Masarykově univerzitě v Brně. Vše se pěkně propojilo a já se tehdy stával aktivním účastníkem rekonstrukcí různých bitev. Jen podotknu, že náklady na výstroj a výzbroj byly podstatně vyšší než nyní, kdy vše seženete na internetu.

Jak s tím vším souvisí právě Ostrava?

Ostravská operace patřila k událostem, které ve mně budily největší zájem. Jakožto historik dobře vím, že ve zdejším kraji žili lidé, kteří za druhé světové války bojovali v armádách různých válčících stran. Sám jsem ve své rodině měl příslušníky československé „západní“ armády i vojáky wehrmachtu. Tak jsem se nejprve soustředil na německé horské myslivce, kteří bránili Opavsko. To byli takoví svérázní alpští horalové se specifickými uniformami a mnozí z nich v nacismus nijak zvlášť nevěřili. Vývojem jsem později dospěl k více vlastenecké optice a začal se silněji zabývat Čechoslováky z naší tankové brigády, která bojovala

Many Ostrava residents know you as the voice and face of history-related events in the city. What led you to this?

You could say my entire life has led me to this point. Since I was a child I've always been very interested in history, especially modern military history, and I've always been fascinated by weapons. I took a keen interest in the Second World War, as well as the pre-war Czechoslovak fortifications that we can visit not far from Ostrava. When I found out that there was such a thing as “living history”, re-enacting historical events, I decided to try it out. The decisive moment for me came in 2005, the 60th anniversary of Ostrava's liberation. At that time, I had also begun studying history at Masaryk University in Brno. Everything came together nicely, and I became an active participant in various battle re-enactments. I should add that the cost of equipment and weaponry back then was much higher than it is today, when you can find everything online.

How is Ostrava connected with all this?

The Ostrava-Opava operation is one of the events that I'm most interested in. As a historian you're well aware that this region was home to people who fought on both sides in the Second World War. My own family included members of the Czechoslovak “Western” army, but also Wehrmacht soldiers. So I began to focus on the German mountain infantry who defended their positions near Opava. They were a very distinctive group; they were natives of the Alps, they wore special uniforms, and most of them did not particularly believe in Nazism. Later I began to look at things through a more patriotic lens, focusing more strongly on the

na jaře 1945 právě na Ostravsku. A také vzpomínkami pamětníků, které sbírá třeba projekt Paměť národa. Vstoupil jsem do Československé obce legionářské, Jednoty Ostrava 1, a podílím se na jejích akcích. Dnes už více z pozice odborného historika, coby komentátor a spoluorganizátor. Snažím se přiblížit publiku zajímavé události dané doby a poučit ho takovým způsobem, aby to lidi bavilo. Nepředčítám „wikipedii“, nemluví o velkých jménech. Spíše o tom, co vojáci zažívali. A nejen oni.

V tom případě oslavy 80. let od našeho osvobození splnily svůj účel. Pokud vím, ohlasy byly pozitivní a četné. Mohl byste ji srovnat s podobnými reenactingy?

Ostravská „osmdesátka“ byla krásná a povedená akce. Ale taky velice náročná. Třeba už jenom tím, že se odehrávala téměř v samotném centru města. Jiná města se obvykle snaží bitevní rekonstrukce umístit spíše do okrajových částí, což odnáší komfort diváků, hlavně co se týče viditelnosti. Zato u řeky Ostravice viděli všichni vše. Coby organizátoři jsme se ale museli nesrovnatelně více věnovat problémům s dopravou, bezpečností nebo ozvučením takto netypického terénu. Bylo také nutné přistoupit na různé kompromisy – nemohli jsme třeba do bojů zařadit tankové manévry nebo průlet letadla. Jinak ale vše dopadlo na jedničku. Nějakou tu techniku jsme do bermě přece jen dostali, bylo to rychlé, dynamické, efektní. Bojující československé, sovětské a německé vojáky ztvárnilo přes 400 účastníků z různých klubů vojenské historie. Statutární město Ostrava se ke všemu postavilo velmi vstřícně, ať už volbou místa, nebo prostřednictvím hladké spolupráce.

Ostravská operace, stejně jako celá československá armáda na východní frontě, byla předmětem brutální manipulace ze strany minulého režimu. Chápou dnes lidé, že šlo do značné míry o československý podnik? Že řada hrdinů východní fronty neměla za komunismu na různých ustláno?

Poučeným laikům a těm, co se aspoň trochu zajímají, to je víceméně jasné. Ví, že drtivá většina těchto lidí bojovala za osvobození Československa, nikoliv za import stalinismu. Jinak to ani nemohlo být. Nemalá část těch vojáků prošla gulagy, jiní rukovali do naší armády právě proto, aby nemuseli do té Rudé.

Slyšel jsem, že dříve chtěl málokdo hrát Němce a teď je tentýž problém s Rusy...

(smích)... Ostravsko a přilehlé regiony, hlavně Hlučínsko a Opavsko se, pokud jde o Němce, vždycky vymykaly. Vzhledem k historickým konotacím si Němce rádi zahrají potomci „Prajzáků“, kteří museli rukovat do wehrmachtu. Z jejich strany jde o určité sepjetí s rodinnými a místními dějinami. S vypuknutím rusko-ukrajinského konfliktu se skutečně objevili reenactoři, kteří kvůli ruské agresi přestali hrát vojáky Rudé armády. Myslím, že něco takového není třeba. Spolky vojenské historie přece nešíří žádnou ideologii, jejich cílem je zprostředkovávat historické události co největšímu počtu zájemců a sdružovat se na společném základě, kterým je zájem o vojenskou dějiny.

Czechoslovak tank brigade that fought in the Ostrava area during the spring of 1945 – and also on the testimonies of people who had been directly involved in the fighting, which have been collected as part of projects like the Czech Republic's “Memory of Nations” database. I joined the central Ostrava branch of the Community of Czechoslovak Legionaries, and I participate in their events. Today my main role is that of a historical expert, commentator and co-organizer. I try to give the general public an insight into historical events and educate people in a fun, entertaining way. I don't recite Wikipedia-style lectures, and I don't focus on “big names”. It's more about the experiences of the soldiers themselves – and the other people who were involved too.

In that case, the celebrations marking 80 years since Ostrava's liberation certainly achieved their goal, and the public responded very positively. Can you compare those celebrations with other re-enactments?

The 80-year anniversary celebrations in Ostrava were wonderful and very successful. But they were also very challenging. One reason is that the re-enactment took place almost in the city centre itself. Other cities usually try to keep battle re-enactments away from central areas – even though this means it's less convenient for spectators, and the event is also less visible. But when we performed right next to the Ostravice River, everybody was able to see everything. Of course, as organizers we had a much more challenging job dealing with transport, safety, and the sound system at such an unusual site. We also had to make various compromises – we couldn't include tanks in the performance, and we couldn't have aircraft flying over. But apart from that, everything worked brilliantly. We managed to get at least some military hardware to the site, and the performance was quick, dynamic, and very impressive. The Czechoslovak, Soviet and German soldiers were played by over 400 members of various military history clubs. Ostrava city council was also very supportive; they had no problem with our choice of location, and cooperation with them went very smoothly.

The Ostrava operation, like the Czechoslovak army's role on the eastern front as a whole, was presented in a very distorted way by the communist regime. Are people today aware that the Czechoslovak army played a leading role in the operation, and that many heroes from the eastern front later had a very difficult time under communism?

People who take an interest in history are well aware of those things. They know that the vast majority of the soldiers were fighting to liberate Czechoslovakia, not to import Stalinism. It could not have been otherwise. Quite a few of those soldiers had been in the gulags, and others joined the Czechoslovak units so that they would not have to join the Red Army.

Kromě „Osmdesátky“ ses v Ostravě podílel na spoustě dalších akcí. Pojďme je závěrem stručně zmínit.

Z mého pohledu jsou velmi hezké Dny otevřených dveří na Nové radnici a Muzejní noci tamtéž. Ta impozantní historická budova vždycky ožije směsí uniforem od první světové války až po tu druhou světovou. Ukazujeme jak legionáře, tak rakouskouherské vojáky, československou i Rudou armádu nebo wehrmacht. Náš region zásoboval vojáky hned několika armád. Podle zájmu, který naše statické i dynamické ukázky vyvolávají, si troufnu tvrdit, že lidé toto plně chápou, jakkoliv má každý z nich své preference, což je v pořádku. Kromě těchto populárních akcí pro veřejnost rovněž spolupracuji na odhalování památníků našim legionářům nebo hrdinům odboje. Zároveň si myslím, že v Ostravě existuje velký potenciál ke zkoumání a popularizaci její židovské historie, protože i ta měla pro město svou důležitost. O našich židovských rodácích víme docela málo.

Autor /
Marek Skřipský
redaktor Magistrátu města Ostravy, spisovatel

I've heard that in the past, not many people wanted to play the roles of German soldiers, and nowadays they don't want to be Russians...

(laughs) With regard to the Germans, the Ostrava region has always been somewhat different – particularly the areas around Hlučín and Opava, where most of the pre-war population was German-speaking and many residents had to join the Wehrmacht. People from those areas enjoyed playing the role of Germans, because they felt a certain connection to their family history and local heritage. When the conflict between Russia and Ukraine broke out, there really were some re-enactors who stopped playing the roles of Red Army soldiers due to the Russian aggression. I don't think that's really necessary. Military history clubs don't exist to promote any particular ideology; their role is to present historical events to the widest possible audience and to bring people together on the basis of a shared interest in military history.

Besides the 80-year anniversary of the liberation, you've also been involved in various other events in Ostrava. Tell us about some of them.

I'm very fond of the Open Day and Museum Night events held at the New City Hall. The imposing historic building always comes alive with a wonderful mix of uniforms from both world wars. We play the roles of Czechoslovak legionaries and soldiers in the Austro-Hungarian, Czechoslovak and Soviet armies as well as the Wehrmacht. People from our region have fought in several different armies. I think audiences really understand that; our displays and performances always get a really good response from members of the public, even though everyone naturally has their own personal preferences, which is absolutely fine. Besides these popular public events, I'm also involved in unveiling memorials to our legionaries or heroes of the resistance movement. Additionally, I think there's great potential in Ostrava for researching the city's Jewish history and presenting it to the public. The Jewish community played a very important role in local life, yet we still know relatively little about Ostrava's Jewish residents.

Author /
Marek Skřipský
editor at Ostrava City Authority, writer

VILA GROSSMANN

Rodinnou vilu s reprezentativním sídlem stavební kanceláře si nechal postavit v letech 1922-1924 známý ostravský stavitel a architekt František Grossmann. Tradičně pojatá stavba ve stylu dekorativismu od počátku přitahovala pozornost svým přepychovým provedením. Soudobý tisk opěvoval její zařízení jako „přímo pohádkové,“ podobající se vnitřku paláce oplývajícího cennými uměleckými sbírkami obrazů a porcelánu. Dům byl obklopen zahradou s exotickými dřevinami, sochařskou výzdobou, altánem, bazénem i kašnou. Celý komplex pak tvořil nejrozsáhlejší poválečnou vilovou realizaci na Ostravsku.

Dům odrážel příběh jeho životního úspěchu a zároveň působil jako výkladní skříň stavebních schopností Grossmannovy firmy.

Možná byl také pomyslným svatebním darem pro manželku Otýlii, se kterou se vzali jen týden před kolaudací. Manželé Grossmannovi si ovšem přepychového bydlení užívali necelých deset let. V důsledku velké hospodářské krize upadli do dluhové pasti a tlak věřitelů je nakonec dohnal k zoufalému činu sebevraždy. Majetek jednoho z nejbohatších mužů na Ostravsku se tak dostal do konkurzního řízení.

Vila byla v dražbě roku 1937 přiklepnuta Hypoteční a zemědělské bance moravské v Brně. Během pohnutého období března 1939 zakoupili dům Josef a Alžběta Rybovi. Ti posléze objekt stavebně upravili na vícegenerační dům. Stejně jako původní majitel, také Josef Ryba patřil do vyšších pater společnosti – byl ředitelem výrobního podniku

firmy Eternitas v Moravské Ostravě. Po konci druhé světové války a Rybově odchodu z vedení podniku rodina odprodala polovinu domu r. 1958 manželům Pištovým. V letech 1964-65 pak vilu odkoupil městský národní výbor pro účely zřízení mateřské školy a posléze školní družiny, které chátrající dům opustila v roce 2005.

V roce 1992 byla vila prohlášena kulturní památkou a po rozsáhlé rekonstrukci (2021-2024) byla zpřístupněna veřejnosti. Dům dnes slouží také jako reprezentativní objekt města Ostravy i jako kulturní a edukační centrum s celoročním programem sestávajícím se z koncertů, divadelních prohlídek, workshopů či přednášek. V neposlední řadě je možné si zahradu a společenské podlaží pronajmout.

This historic villa was built in 1922-1924 by the renowned Ostrava architect and building contractor František Grossmann, combining his family's home and the offices of his company. Designed in a traditional decorativist style, the villa's opulence immediately made it a focus of attention. Journalists described its palatial interiors (which included the family's valuable collections of paintings and porcelain) as "like something from a fairytale". The villa's gardens featured exotic species of trees and shrubs, ornamental sculptures, a gazebo, a pond and a fountain. The house and its gardens were the largest villa complex built in Ostrava between the world wars.

The villa was intended not only to represent his personal success, but also to showcase his company's skills. It may also have been a form of wedding present for Grossmann's

wife Otýlie; the couple married just a week before the villa received its official completion certificate. However, the Grossmanns enjoyed their luxurious new home for less than a decade. Once one of the richest families in the region, they fell into severe debt as a consequence of the Great Depression, and pressure from creditors eventually drove them to the desperate act of suicide. The villa became part of posthumous bankruptcy proceedings.

In 1937 the villa was auctioned to the Brno-based Moravian Mortgage and Agricultural Bank. Amid the turbulent events of March 1939, it was purchased by Josef and Alžběta Ryba, who converted it into a multigenerational home. Like the villa's original owner, Josef Ryba belonged to the higher echelons of society; he was the director of the Eternitas factory in Moravská Ostrava. After the

Second World War he stepped down from the company's management, and in 1958 the Rybas sold half of the villa to the Pišta family. In 1964-65 the villa was purchased by Ostrava city council, which converted it into a preschool and an after-school daycare centre. The building became increasingly dilapidated, and the daycare centre was eventually closed in 2005.

In 1992 the villa was listed as a cultural monument and after complete renovation (2021-2024) opened to the public. Its reception floor serves as representative premises of the city of Ostrava and cultural and educational venue with year-round program composed of concerts, site-specific theatrical tours, workshops and lectures. Finally, the reception floor and garden could be hired for private events.

Ostrava venkovská a výletní – místo odpočinku i objevů

A city of surprises – Ostrava's hidden corners

Víte, že Ostrava může vypadat „úplně jinak“? Stačí se vydat tím správným směrem a užít si v moravskoslezské metropoli „jihočeskou“ rybniční scenérii, bloumat expresionistickou kolonií z období první republiky, pátrat po otiscích středověku nebo třeba v hloubi takřka pralesní přivonět k medvědímu česneku? A je toho mnohem více. Svě o tom ví Petr Lexa Přendík. Historik, archivář městského obvodu Ostrava-Jih, autor mnoha tematických publikací a tvůrce i průvodce komentovaných prohlídek pod hlavičkou Ostravské pěšiny. Jinou tvář Ostravy, včetně jejích dějinných proměn, zná opravdu dokonale. Byla by škoda se ho na její podobu nevyptat.

Ostrava is full of surprises and hidden gems. Just head in the right direction and you can enjoy places that you wouldn't expect to find in such a large and dynamic city. Tranquil ponds and woodlands, jewels of Expressionist architecture, traces of medieval history, almost primeval forests where you can gather wild garlic in the spring – and so much more. We talked to somebody who knows Ostrava inside out – the historian and archivist Petr Lexa Přendík, who has written numerous books on the subject and runs a series of popular walking tours for people who are keen to discover these hidden corners of the city. With his wealth of experience and his deep historical knowledge, he is the perfect Ostrava guide.

Mnoho lidí Ostravu spojuje pouze s odkazy k industriální a hornické minulosti. Město má přitom také druhý, bezmála venkovský rozměr. Pokud by ho chtěl někdo poznat, jakou cestou by se měl dát? Dejte mu tip.

Mojí srdeční záležitostí je přírodní rezervace Rezavka v původním meandru řeky Odry na pomezí Zábřehu a Svinova, kudy vede zajímavá naučná stezka. Dojdete po ní až ke svinovským rybníkům, které také nejsou příliš známé. Oblast působí dojmem pralesa, vegetace v ní žije vlastním životem, a navíc máte během návštěv dojem, že pokaždé vypadá trochu jinak. Je to rozmanitý svět sám pro sebe, kde narazíte na spoustu zástupců z říše rostlin i zvířat, uvidíte zbytky starých rybničních hrází nebo jeden z nejstarších mlýnských náhonů v České republice. To vše nedaleko největšího nákupního centra na Moravě! Dále bych doporučil Proskovice, klidnou příměstskou část se svými krásnými zátopovými loukami. Ty v závislosti na ročních obdobích úžasně mění podobu. Do třetice upozorním na Hošťálkovice, střechu Ostravy. Pro Ostravany jsou tak trochu nepřístupné, protože k nim nevede přímá cesta. Musíte jet přes město Hlučín nebo objížděnou kolem Landeku. Tahle „odříznutost“ jim ale svědčí a kdo sem zavítá, najde v kopci postavenou malebnou klidnou dědinu s úžasnými výhledy na Ostravu, Beskydy i část Jeseníků. Ve Staré Bělé bych pak vypíchl poměrně nový lesní vycházkový okruh Palesek, kde kromě jiného uvidíte pozůstatky středověkého tvrziště.

Many people associate Ostrava only with its industrial history of coal and steel. Yet the city also has a very different face – and some parts of it could almost be described as rural. Can you give some tips for somebody who's curious to discover this “other” Ostrava?

My personal favourite is the Rezavka nature reserve, on the boundary between the Zábřeh and Svinov districts. It's in a former meander of the Odra River, and there's a fascinating nature trail that takes you as far as the Svinov ponds – which are also not very well-known. The area gives the impression of being a primeval forest, where the trees and plants live their own life, and the place looks slightly different every time you visit. It's a rich, diverse, self-contained world, with many different plant and animal species as well as the remnants of old pond embankments and one of the oldest millstreams in the Czech Republic – all just a stone's throw from Moravia's largest retail park! I'd also recommend visiting Proskovice, a quiet outlying district of Ostrava with beautiful water meadows whose appearance changes dramatically depending on the season. My third tip would be Hošťálkovice – the “roof” of Ostrava. This district of the city is somewhat inaccessible, because there's no direct route to it from the rest of the city, so you have to either go via Hlučín or take a detour past Landek. But this “isolation” actually benefits Hošťálkovice, which has remained a quiet, rather picturesque hilltop village offering amazing views of Ostrava, the Beskydy Mountains, and the Jeseníky Mountains. My final recommendation would be in Stará Bělá; there is a recently created forest trail called Palesek, where you can see the remains of a medieval fortress.

Nicméně ostravský výletník může spatřit více než přírodu a stopy dávné minulosti.

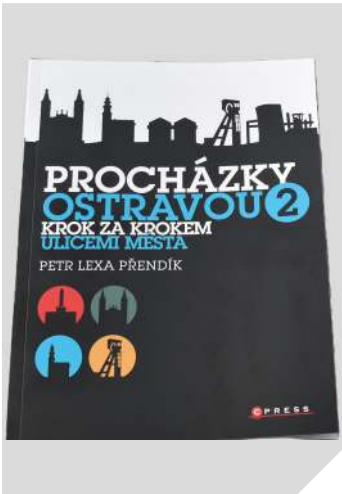
Nepochybně. Záleží na oblasti jeho zájmu, vybere si tady každý. Třeba takové Vítkovice! Kromě notoricky známé Dolní oblasti, která se soustředí na vámi zmíněný industriální odkaz, je tato městská část zajímavá také architektonicky, a to svou starou cihlovou zástavbou. V Hrabůvce by milovník architektury neměl minout Jubilejní kolonii, která je stále žijící ukázkou bydlení za první republiky. V kontrastu k tomu je dobré zajet hned potom do Poruby, podívat se na její sorelu, tedy rozmáchlý styl přelomu 50. a 60. let. Coby organizátor komentovaných prohlídek si všímám, že poslední dobou je zájem o procházky po stopách ostravských kaváren, někdejších vykičených domů a také pozůstatků židovské minulosti města.

Petr Lexa Přendík

Záběr z komentované vycházky Rezavkou
A guided tour of the Rezavka nature reserve

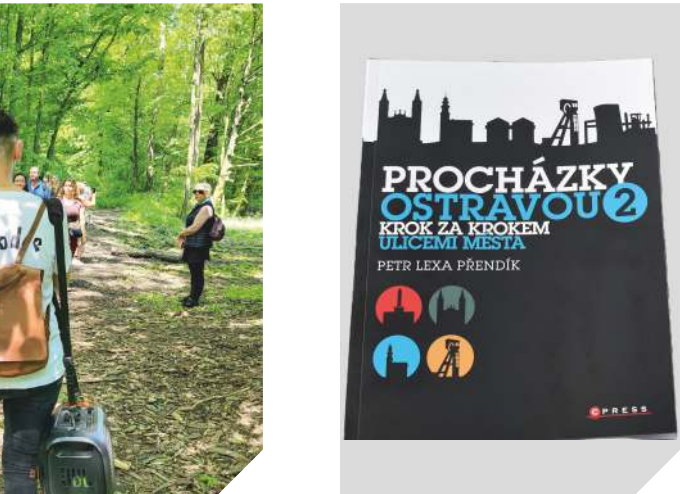
Jedna z mnoha knih Petra Lexy Přendíka o minulosti i přítomnosti Ostravy
One of Petr Lexa Přendík's many books about Ostrava's past and present

Výletní restaurace v Zábřehu u pramene v Korýtku, okolo 1930
The “V Korýtku” tourist restaurant in Zábřeh, around 1930

Besides nature and medieval history, Ostrava offers plenty of other wonderful sights too.

Undoubtedly. It depends what you're interested in – there really is something for everybody here. Vítkovice, for example! As well as the Lower Vítkovice area, which is renowned for its industrial heritage, the Vítkovice district has some truly fascinating architecture, being known for its distinctive red-brick buildings. Architecture-lovers will also enjoy the “Jubilee Colony” in nearby Hrabůvka – a workers' housing scheme built between the two world wars, which today is a living witness to this fascinating era in Ostrava's history. And then you can head for the Poruba district, which is famous for its architecture in the style known as socialist realism, dating mainly from the 1950s. As somebody who runs guided walking tours, I've noticed a recent upsurge of interest in walks tracing the history of Ostrava's cafés, the former sites of notorious brothels, and remnants of the city's Jewish history.

Dnes není po výletní restauraci ani památky...

Today there is no trace of the former tourist restaurant...

Dnes není po výletní restauraci ani památky...

Today there is no trace of the former tourist restaurant...

Obecně mám dojem, že zájem o takzvanou příměstskou turistiku roste, nemyslíte?

V Ostravě určitě. Dokonce bych řekl, že v porovnání s ostatními městy je v Ostravě posledních pár let zájem velmi silný. To je dáno její specifickou situací. Ostrava byla od jisté doby městem „náplav“, migrujících ze všech možných koutů střední Evropy za prací, za lepším životem. Nově přichází zestárlí, založili rodiny... A právě jejich potomci, kteří se zde už narodili, chtějí vědět, kde žijí. Zajímá je, proč zrovna tady stojí sídliště nebo něco jiného. Ti lidé byli vykořenění a v dnešním chaotickém světě hledají odpovědi na otázku, proč žijí tam, kde žijí, a jak tohle město vypadalo dříve. Navíc, ona příměstská turistika je hezkou kombinací čištění hlavy a „vlastivědné“ procházky. A lidi to stmeluje. Ať už třeba účastí na komentovaných prohlídkách, nebo samotným zájmem o toto téma.

Vidíte jako archivář a historik nějaké paralely s městskými výlety v 19. století a první republice?

Koncem 19. století, kdy se tento fenomén začíná rozmáhat, lidé chodili hlavně na Landek, do Hulváckého lesa a již tehdy byl hojně navštěvován frekventovaný Bělský les. Zelená místa, situovaná dostatečně daleko od městského ruchu. O jejich popularitě svědčí i skutečnost, že v jejich blízkosti vzniká na přelomu 19. a 20. století nemálo hostinců. Když zmiňujeme okolí Bělského lesa, tak dnešní restaurace Dakota byla založena už v roce 1901 jako Lesní pramen. Pár let nato se objevuje Helbich, který rovněž funguje do dnešních dnů. Ve 20. a 30. letech k nim přibývají oblíbená výletní místa u řeky Odry. Za první republiky bylo velmi oblíbené rovněž Eldorádo v Michálkovicích, výletní restaurace V Korýtku, případně Jarkova výletní restaurace v Hulváckém lese. Ta měla velmi široké celoroční využití včetně půjčovny loďek, bruslení nebo „dancingu“. Domnívám se, že nebýt okupace a poté roku 1948, tento podnik by byl stále pojmem. Obecně je zajímavé, že počátkem 60. let tato místa coby výletní zanikají. Nahrazují je návštěvy zařízení jako zoo nebo výstaviště a posléze také vlny chataření.

Mají tehdejší a dnešní výletníci něco společného?

Základní motivaci. Stejně jako tehdy i nyní chceme trávit volný čas v zeleni, a přitom neopustit město. Mít v něm svůj kus přírody. Povaha „příměstské turistiky“ byla ovšem jiná než dnes, hromadnější, více komunitní. V minulém století a meziválečné republice ji často podporovaly a podněcovaly nejrůznější spolky. Na výlet se často vydávaly celé rodiny, zatímco v současnosti je to spíše individuální, případně párové.

Author /
Marek Skřipský
redaktor Magistrátu města Ostravy, spisovatel

I get the impression that interest in local urban tourism is growing. Do you agree?

In Ostrava that is definitely the case. In fact, I'd say that in recent years, Ostrava has seen a lot more interest in local tourism than other cities. That's due to the specific situation here. From a certain point in its history, Ostrava became a city of “newcomers”, as people from various regions of Central Europe came here to work and make a better life for themselves. These newcomers eventually settled down and started families, and now their children, who were born here, want to know more about their city – they're interested in the stories that lie behind a particular housing estate or other elements of the urban landscape. Ostrava is a city of uprooted people, and in today's chaotic world they're seeking answers to questions such as why they live where they live, or what the city used to look like in the past. In addition, this local urban and suburban tourism offers a really fine combination – it's a great way to clear your head while also learning more about the history of a place. And it brings people together – whether by participating in guided walks or just by sharing an interest in the subject.

As an archivist and historian, do you see any parallels with urban tourism in the 19th century and the inter-war period?

At the end of the 19th century, when this phenomenon began to take off, people mainly went to Landek, the Hulváky woods, and the Belský Les forest. These were green spaces that were located far enough away from the hustle and bustle of city life. Their popularity was reflected in the fact that quite a few tourist restaurants were established there. For example, today's Dakota pub, on the edge of the Belský Les forest, was opened in 1901, when it was called the “Forest Spring”. The nearby Helbich restaurant was opened just a few years later, and it too is still operating today. A number of popular restaurants were opened near the Odra River during the 1920s and 30s. Other popular establishments during the inter-war period included Eldorado in Michálkovice, the “V Korýtku” restaurant, and the “Jarek” restaurant in Hulváky, which was open year-round and offered facilities for boat hire, ice skating and dancing. I think that if it hadn't been for the Nazi occupation and then the communist takeover in 1948, the Jarek restaurant would still be popular today. It's interesting to note that excursions to these places lost their popularity around the early 1960s, being replaced by visitor attractions like the zoo or the exhibition centre, and then also by the boom in weekend cottage ownership.

Do tourists from then and now have something in common?

They share the same basic motivation. Just like previous generations, we too enjoy spending our leisure time outdoors in the natural world, but without actually having to travel outside the city. We like having our own piece of nature right here, as part of our urban environment. However, urban and suburban tourism was rather different in the past because it was more collective, more community-oriented. In the late 19th and the first half of the 20th century, this form of tourism was often supported and promoted by various clubs and associations. Entire families often enjoyed excursions together, whereas nowadays it's more of a pastime for individuals or couples.

Author /
Marek Skřipský
editor at Ostrava City Authority, writer

Jak chutná OSTRAVA!!!

How tasty OSTRAVA!!!

OSTRAVA DO RUKY

Ostrava už dávno není černobílá, koneckonců zrovna streetfoodová scéna umí město neuvěřitelně zabarvit. Ať už jde o kořeněné opečené maso na způsob kebabu, voňavý promyšlený burger, smažené pikantní kuře, horký ramen ze silného vepřového vývaru, nebo všechny barvy Mexika.

ENJOY OSTRAVA TO GO

Ostrava's street food scene is amazingly colourful and vibrant. Give your taste buds real a treat with some spicy kebab-style roast meat, a juicy and inventive burger, mouthwatering grilled chicken, hot pork broth with ramen noodles, or all the colours of Mexico.

Lukáš Hejlík

Herec a foodblogger
Actor and food blogger

@lukashejlik
#gastromapalukasejlika

Točím Šišku

📍 Škroupova 10, Ostrava
🔍 tocimsisku.cz

Patrik z Řeznictví u Bobra v beskydských Raškovících se spojil s Michalem z Eatmeat a vytvořili něco, co si hosté hned zamilovali. Neříkají tomu ani kebab, ani gyros, oni prostě točí šišku. Na ní je především kuřecí, ale jasně, nebrání se ničemu, ve vege verzi umí na jehlu napíchnout a následně opékat hlívu. Vypilovali si směs koření, do kterého maso nakládají, nepodceňují ani dobrou kvalitní zeleninu a omáčky, a vy už za touhle pochoutkou nemusíte do Berlína. Pro velký úspěch otevírají další okénko radosti v Porubě. Dělají, jak sami říkají, kebab tak dobrý, že se ti zatočí šiška.

Točím Šišku

📍 Škroupova 10, Ostrava
🔍 tocimsisku.cz

When two meat experts joined forces – Patrik (from the U Bobra family butchers in the nearby mountain village of Raškovice) and Michal (from Ostrava street food bistro Eatmeat) – they created something that became an instant hit on the city’s foodie scene. They don’t call it kebab, and they don’t call it gyros – instead they’ve named their new project “Točím Šišku”, which simply means that they have a “cone” (like a pine cone) that they turn round and round on a skewer. Their big seller is chicken, but of course they’re open to anything; their veggie version is made from oyster mushrooms. They’ve perfected their own blend of spices for their marinade, and they always use top-quality vegetables, salads and sauces – meaning that you don’t have to travel to Berlin to enjoy this classic street food delicacy. Due to high demand, they’re now opening another “window of joy” in Ostrava’s Poruba district. They like to joke that their kebabs are so good that your head will turn just like the meat itself!

Mutant Fastfood & Noodle Bar

📍 Nádražní 17, Ostrava
🔍 mutantfastfood.cz

David aka Ringo aka Mutant není streetfoodovou legendou na Ostravsku, ale po celém Česku. Jeho opičí foodtruck vydal už hodně radosti, přes burgery a Mexiko se provalil k asijským polévkám a je v tom bezkonkurenční. Po letech cestování s foodtruckem, kterému říká Iveta, otevřel na Nádražní Noodle bar, kde dostanete bezchybný ramen. Může to být Chipotle Miso, Salmon Sour Curry nebo Shredded Chicken Ramen. Do toho ale dál Ringo jezdí a vaří na stálých i nahodilých místech, polévky dělá dál, ale k tomu můžou být třeba tacos de birria a další skvělé věci.

Mutant Fastfood & Noodle Bar

📍 Nádražní 17, Ostrava
🔍 mutantfastfood.cz

David AKA Ringo AKA Mutant is a street food legend – not only in Ostrava, but throughout the entire country. His monkey-themed Mutant foodtruck has served up so many helpings of joy – from burgers to Mexican food and Asian soups, he offers truly unrivalled variety. After years of driving his truck (which he has named Iveta), he opened a noodle bar on Nádražní Street in Ostrava city centre, where you can enjoy the most spectacular ramen – try out the Chipotle Miso, Salmon Sour Curry or Shredded Chicken Ramen. But Ringo still has his truck, and he still enjoys driving around and cooking at random locations, serving soups, birria tacos and other mouthwatering treats.

Mama’s Burger

📍 Na Hradbách 16, Ostrava
🔍 mamasbistro.eatbu.com

Bratři Kaňákovi byli legendami v Ostravě ještě dřív, než k nim do bistra dorazil sám velký šéf Zdeněk Pohlreich. Ale pravda, že po třech hvězdičkách v Ano, šéfe nastal opravdu hukot. Dnes právě se zmiňovaným šéfkuchařem rozběhli franšízu poboček po celé republice. Ale jejich OG provozovnu v Ostravě určitě navštivte. Mají ve všech svých burgerech vymakané receptury. Zatím nenaskočili na obrovskou vlnu smashů, drží se spíš goourmet burgerů a vy se můžete spolehnout na to, že každé patro v jejich sendvičích je promyšlené a poctivé. Zkuste třeba Magnific, kde je hovězí v úpravě medium doplněné gorgonzolou, škvarečkami z pancetty, fíkovým čatní, ajvarem, polníčkem a bylinkovou majonézou.

Mama’s Burger

📍 Na Hradbách 16, Ostrava
🔍 mamasbistro.eatbu.com

The Kaňák brothers were Ostrava legends even before the TV chef Zdeněk Pohlreich featured them in one of his shows. But it’s true – the top rating they received on the show really put them on the foodie map. Now they’ve joined forces with Pohlreich to open a network of franchises all over the country – but don’t miss the chance to experience their OG restaurant here in Ostrava. Their burgers are genuinely inventive – they haven’t yet jumped on the smash burger bandwagon, and you can be sure that every layer in their creations is honest and carefully thought out. Why not try their popular Magnific, featuring a medium burger with gorgonzola, crisp fried pancetta, fig chutney, ajvar, watercress and herb mayonnaise.

Uncle Rob’s

📍 28. října 100, Ostrava
🔍 unclerobs.cz

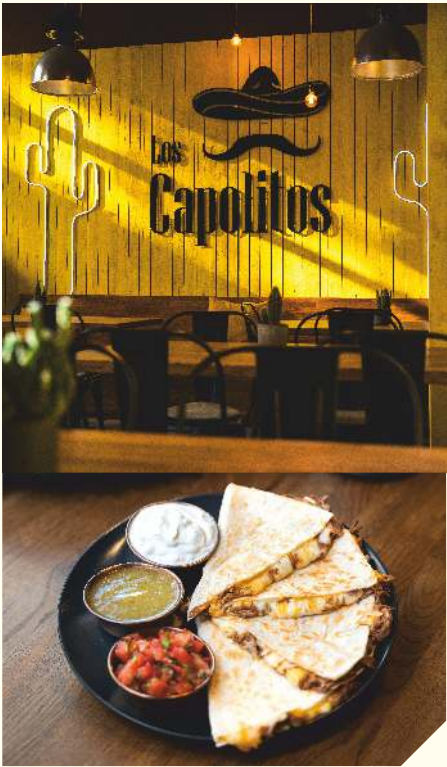
Robin se rozhodl dostat do Ostravy boom jižanského kuřete. To připomíná i ten název „U strýčka Roba“. Vařil všude možné po Evropě, ale kuřecí křídla jsou prý jeho nejoblíbenější jídlo. A tak si otevřel bistro na ulici 28. října. Ale hodně mu jede i rozvoz. Dělá fantastická křídla ve čtyřech klasických příchutích: pálivé Buffalo, sladké BBQ, klasické smažené, teriyaki nebo svěží Mango Habañero. Promakává své omáčky, řeší původ masa. Dělá i sendviče se smaženým kuřetem, opět ve třech recepturách. Umí vám to vydat s hranolkami, bramborami nebo rýží, a to i jako bowl.

Uncle Rob’s

📍 28. října 100, Ostrava
🔍 unclerobs.cz

The Uncle Rob’s story started when Robin decided to bring the southern chicken boom to Ostrava. He’s cooked throughout Europe, but his favourite food is chicken wings, so he decided to open a bistro close to Ostrava’s city centre. He also does a lot of deliveries. His chicken wings come in several classic flavours – spicy Buffalo, sweet BBQ, classic fried chicken, teriyaki, and zingy mango habanero – and he also offers three types of fried chicken sandwiches. He creates his sauces with love and care, and he’s passionate about the origin of his meat. Sides include fries, potatoes and rice, or you can enjoy his creations in a bowl.

Los Capolitos

📍 Českokobratrská 19, Ostrava
🔍 capolitos.cz

Bratři Kapolkové otevřeli své první mexické bistro ve Frýdku-Místku, ale za jedenáct let v tom byznysu neskutečně vyrostli. Dneska mají snad kolem dvaceti franšízových poboček po celém Česku a jejich mexický kartel dál sílí. V Ostravě je najdete na čtyřech adresách. Honza s Michalem už tam samozřejmě nevaří, ale snaží se dělat zavedené známé věci mexické a tex-mex kuchyně. Burrito, Quesadillas, Tacos, ať je to hovězí Barbacoa, kuřecí Fajita, vepřové Yucatán, ale zkuste i jejich jídla z naloženého Jackfruitu. Nechybí samozřejmě polévky. Uvidíme, kam až se tenhle koncept dostane.

Los Capolitos

📍 Českokobratrská 19, Ostrava
🔍 capolitos.cz

The Kapolka brothers opened their first Mexican bistro in Frýdek-Místek eleven years ago, but since then their business has boomed, and today they have around 20 franchise branches all over the country. Los Capolitos continues to grow, and you can enjoy their delicious creations at four locations in Ostrava. Of course Honza and Michal don't work in the kitchen any more, but their brand is still based on serving tried-and-tested Mexican and Tex-Mex favourites. Burritos, quesadillas and tacos – beef barbacoa, chicken fajitas, Yucatán pork, or even specialities made from marinated jackfruit. Or you can enjoy a range of mouthwatering soups. I can't wait to see how the Los Capolitos concept evolves in the future!

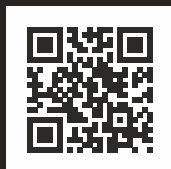

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ NATIONAL MORAVIAN-SILESIA THEATRE

Foto Martin Kusyn

KRVAVÁ SVATBA / BLOOD WEDDING – Sára Erlebachová (Nevěsta / The Bride)

www.ndm.cz

OSTRAVA!!!

opera • činohra • balet • muzikál
opera • drama • ballet • musical